

Institutionen för nordiska språk
med avdelningen för nederländska

Verksamhetsberättelse
för verksamhetsåret
2004

Verksamhetsberättelse
för verksamhetsåret
2004

Innehåll

Institutionen för nordiska språk	7
1 Institutionen.....	9
1.1 Organisation	9
1.1.1 Ledamöter av institutionsstyrelsen för nordiska språk	9
1.2 Institutionens personal	10
1.3 Permanenta arbetsgrupper.....	12
1.4 Prefekten har ordet	12
2 Undervisning och utbildning.....	14
2.1 Grundutbildning	14
2.1.1 Efterfrågan och kursutbud.....	14
2.1.2 Budget, uppdrag och prestationer	14
2.1.3 Lärarutbildningar.....	14
2.1.4 Uppdragsutbildningar.....	16
2.1.5 Översikt över kursutbudet.....	16
2.2 Forskarutbildning	19
2.3 Internationellt forskar-, lärar- och studentutbyte	20
2.3.1 Studenter som läst i Stockholm.....	20
2.3.2 Studenter som rest ut från Stockholm	21
2.3.3 Gästdoktorander	21
3 Utvecklingsarbete.....	22
3.1 Pedagogiskt utvecklingsarbete och kompetenshöjande åtgärder	22
3.1.1 Allmänt.....	22
3.1.2 Fristående kurser i svenska/nordiska språk.....	22
3.1.3 Språkkonsultlinjen.....	23
3.1.4 Svenska som främmande språk.....	23
3.1.5 Svenska som andraspråk för döva.....	23
3.1.6 Test i svenska för universitets- och högskolestudier, Tisus.....	23
3.1.7 Kortare kurser.....	24
3.1.8 Personlig kompetensutveckling	25
3.2 Administrativt utvecklingsarbete	25
4 Forskning.....	27
4.1 Projekt finansierade med externa medel	27
4.2 Rörlig och särskild resurs.....	29
4.2.1 Rörlig resurs	29
4.2.2 Särskild resurs	29
4.3 Annan pågående forskning.....	29
4.4 Pågående avhandlingsarbeten	30
5 Disputationer	32

6 Konferenser, externt riktade seminarier anordnade vid institutionen.....	33
7 Seminarier och föreläsningar vid institutionen.....	33
7.1 Vårterminen 2004	33
7.2 Höstterminen 2004.....	34
8 Externa kontakter och samarbeten	35
8.1 Anordnade konferenser, symposier och seminarier utanför institutionen	35
8.2 Föreläsningar utanför institutionen	35
8.3 Deltagande i konferenser, symposier, seminarier och kurser utanför institutionen.....	37
8.4 Annat mer varaktigt samarbete (gästforskare eller gästlärare vid andra universitet, forskar- och lärarutbyte etc., nätverk)	41
9 Förtroendeuppdrag	43
9.1 Uppdrag inom Stockholms universitet.....	43
9.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd	43
9.3 Priser, stipendier o.d.....	43
9.4 Ledamot i akademier o.d.....	44
9.5 Medlem i redaktionskommitté/Editorial Board	44
9.6 Övriga externa förtroendeuppdrag.....	44
10 Enstaka uppdrag	46
10.1 Sakkunnig vid tjänstetillsättning.....	46
10.2 Ledamot av betygsnämnd	46
10.3 Fakultetsopponent	47
10.4 Lektor/fackgranskare	47
10.5 Övriga uppdrag utanför den egna institutionen	47
11 Publikationer av anställda vid institutionen.....	49
11.1 Vetenskapliga publikationer	49
11.1.1 Monografier, artiklar och recensioner	49
11.2 Forskningsinformation	51
11.2.1 Populärvetenskapliga publikationer.....	51
11.2.2 Andra smärre bidrag; offentliga föreläsningar och medverkan i radio/TV.....	52
11.3 Läromedel	53
12 Institutionens publikationer.....	54
12.1 ACTA: Staffan Hellberg (redaktör).....	54
12.2 MINS: Inger Larsson (redaktör)	54
12.3 NNS: Inger Larsson (redaktör)	54
12.4 Avhandlingar, uppsatser och examensarbeten.....	54
12.4.1 Doktorsavhandlingar.....	54
12.4.2 C/D-uppsatser.....	55

12.4.3 Examensarbeten på Språkkonsultlinjen	57
12.4.4 Examensarbeten på LHS: Språk och språkutveckling III.....	58
Avdelningen för nederländska	59
13 Avdelningens organisation.....	61
13.1 Avdelningens personal	61
13.2 Permanenta arbetsgrupper	61
14 Måldokument 2002–2005	62
14.1 Grundutbildningen	62
14.1.1 Studenter.....	62
14.1.2 Kurser	63
14.2 Anställda.....	63
14.2.1 Fortbildning.....	63
14.2.2 Pedagogisk utveckling	63
14.2.3 Forskning.....	63
14.3 Den tredje uppgiften och profilering.....	63
14.4 Forskarutbildningen	64
14.4.1 Rekrytering.....	64
14.4.2 Antagning	64
14.4.3 Kursdelen	64
14.4.4Handledning	64
15 Undervisning och utbildning.....	65
15.1 Grundutbildning	65
15.1.1 Efterfrågan och kursutbud.....	65
15.1.2 Budget, uppdrag och prestationer	65
15.2 Forskarutbildning	66
15.3 Internationellt lärar- och studentutbyte	66
15.3.1 Studenter som läst i Stockholm.....	66
15.3.2 Studenter som rest ut från Stockholm	66
15.3.3 Lärarutbyte	66
16 Utvecklingsarbete.....	67
16.1 Pedagogiskt utvecklingsarbete och kompetenshöjande åtgärder.....	67
16.1.1 Kurser	67
16.1.2 Personliga insatser.....	67
16.1.3 Administrativt utvecklingsarbete	67
17 Forskning.....	67
17.1 Projekt finansierade med externa medel	67
17.2 Rörlig och särskild resurs.....	67
17.3 Annan pågående forskning.....	67
17.4 Pågående avhandlingsarbete	68
18 Disputationer	68

19 Konferenser, externt riktade seminarier anordnade vid avdelningen	68
20 Seminarier med nederländsk anknytning	68
20.1 Vårterminen 2004	68
20.2 Höstterminen 2004	68
21 Externa kontakter och samarbeten	68
21.1 Anordnade konferenser	68
21.2 Föreläsningar utanför institutionen	68
21.3 Deltagande i konferenser, symposier och seminarier utanför institutionen.....	69
22 Förtroendeuppdrag	69
22.1 Uppdrag inom Stockholm universitet	69
22.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd.....	69
22.3 Ledamot i samfund.....	69
23 Enstaka uppdrag	69
23.1 Lektor/fackgranskare	69
23.2 Övriga uppdrag utanför den egna institutionen	70
24 Publikationer	70
24.1 Vetenskapliga publikationer	70
24.1.1 Monografier, artiklar och recensioner	70
24.2 Forskningsinformation	70
24.2.1 Populärvetenskapliga publikationer.....	70
24.2.2 Andra smärre bidrag; offentliga föreläsningar och medverkan i radio/TV.....	70
25 Avhandlingar, uppsatser och examensarbeten.....	70
25.1 D-uppsatser	70

Institutionen för nordiska språk

1 Institutionen

1.1 Organisation

Institutionen för nordiska språk ansvarar för utbildning och forskning inom svenska språket, övriga nordiska språk samt nederländska.

Avdelningen för nederländska fördes till Institutionen för nordiska språk den 1 januari 2003. Avdelningen sammanställer sin egen verksamhetsberättelse för år 2004 (se kapitel 13 och framåt).

Institutionsstyrelsen (se 1.1.1) har det övergripande ansvaret för institutionen. *Prefekten* är dess chef och representerar därmed en av universitetets ledningsfunktioner. För grundutbildningen ansvarar *studierektor*. Assistans i grundutbildningen ger också *studierådgivarna*. För forskarutbildningen svarar *professorerna*. *Kansliet* sköter löpande ärenden (ekonomi, studentregistrering, schemaläggning m.m.).

Institutionsstyrelsen för nordiska språk beslutar om riktlinjer för institutionens verksamhet och har ansvar för all dess utbildning. I institutionsstyrelsen ingår prefekten (ordförande), ställföreträdande prefekten (självskriven ledamot), fyra representanter för lärare, en ämnesföreträdare för vardera svenska som andraspråk för döva och nederländska, en representant för teknisk och administrativ personal, samt tre representanter för studenter.

1.1.1 Ledamöter av institutionsstyrelsen för nordiska språk

Självskrivna ledamöter

Inger Larsson, prefekt och Staffan Hellberg, stf. prefekt

Lärrarepresentanter

Ordinarie: Judith Chrystal, Margaretha Corell, Karin Junefelt, Rune Palm, Kristina Svartholm (svenska som andraspråk för döva), Ingrid Wikén Bonde (nederländska)

Suppleanter: Ylva Carlsson, Roger Nyborg, Sven Lange, Hans Strand

Teknisk och administrativ personal

Ordinarie: Anki Nyström

Suppleant: Britt Arvidsson

Studentrepresentanter

Ordinarie: Yvonne Carlsson, Jens Eeg Olofsson

Suppleanter: Milda Rönn, Eva Melin

Protokollförare

Ordinarie: Eva Engfeldt

Suppleant: Pia Nordin

1.2 Institutionens personal

Professorer

Staffan Hellberg, professor i nordiska språk, Sven Lange, professor i nordiska språk, Hans Strand, professor i svenska språket, särskilt nusvenska, Kristina Svartholm, professor i svenska som andraspråk för döva.

Prof. em.

Ulla-Britt Kotsinas, Barbro Söderberg.

Prefekt

Inger Larsson, doc.

Sff. prefekt

Staffan Hellberg, prof.

Studierektorer

Mona Blåsjö (fr.o.m. 041001, fristående kurser, svenska som främmande språk och Språkkonsultlinjen), Kristina Danielsson (LHS), Kristina Jämtelid, (fristående kurser, svenska som främmande språk och Språkkonsultlinjen).

Huvudansvarig för forskarutbildningen:

Staffan Hellberg, prof.

Universitetslektorer

Anders Björkvall, FD (vik.), Judith-Ann Chrystal, FD, Kristina Danielsson, FD, Ulla Ekvall, doc., Olle Josephson, doc. (tjl.), Karin Junefelt, doc., Kristina Jämtelid, FD (vik.), Anna-Malin Karlsson, FD, Inger Larsson, doc., Inger Lindell, FD (vik.), Lars Melin, doc., Karin Milles, FD (vik.), Rune Palm, doc., Tomas Riad, doc., Lennart Ryman, FD (vik. t.o.m. 040630) och Patrik Åström, FD (vik.).

Dansk gästlärare

Bodil Hedeboe, Ph.D.

Norsk gästlärare

Sandra Marsh, Cand. Philol. (fr.o.m. 041001) och Annika S. Odland, Cand. Philol. (t.o.m. 040630).

Forskare

Inger Lindell, FD.

Universitetsadjunkter

Ronald Alfredsson, FK, Ylva Carlsson, FD, Margaretha Corell, FM, BA, Charlotte Engblom, FK (vik. t.o.m. 040630), Gunilla Gentzel, FK, Anna Hallström, FK, Ulf Larsson, FK (vik. t.o.m. 040630), Marianne Mathlein, FM, Per Mårtenson, FK, Roger Nyborg, FK, Anja Peterson, FK, Håkan

Rosenqvist, FK, Krister Schönström, FK, Pia Simper-Allen, FK, Bo Inge Skarström, FM, Gunlög Sundberg, FK, MA, Margareta Trevisani, FK, Anna Vogel, FK (vik. t.o.m. 040630) och Urban Östberg, FK.

Doktorander (anställda)

Gerrit Berends, FM, Josefin Bloch, FK, Mona Blåsjö, FM, språkkonsult, Yvonne Carlsson, FK, Ulrika Djärv, FK, Annika Johansson, FK, Linda Kahlin, FK, Magnus Källström, FM, Maria Lim Falk, FK, Andreas Nord, FK, språkkonsult (fr.o.m. 040201), Jonatan Pettersson, FK (fr.o.m. 040201), Milda Rönn, FK och Jeanna Wennerberg, FK (t.o.m. 040630).

Forskningsassistenter

Åsa Helmersson, B.Sc., Jan Svanlund, FD och Ingela Tykesson-Bergman, FM.

Teknisk/administrativ personal

Maria Appelgren, Britt Arvidsson, Johan Asplund, Eva Bogren, Eva Engfeldt, István Kozma, FK, Pia Nordin, FK, språkkonsult (projektanst.), Erik Olausson, FM och Ann-Cathrine Olsson Nyström.

Kursföreläsare (kurser i alfabetisk ordning)

- *Barns språkutveckling* (10 p + 10 p): Karin Junefelt
- *Danska* (1–40 p): Bodil Hedeboe
- *De nordiska språken i tid och rum* (21–40 p): Rune Palm
- *Information i text och bild* (21–40 p): Anders Björkvall
- *LHS kurser*: Kristina Danielsson, studierektor
- *Norska* (1–40 p): Sandra Marsh (fr.o.m. 041001) och Annika S. Odland (t.o.m. 040630).
- *Praktisk svenska* (1–20 p): Anders Björkvall
- *Retorik* (10 p): Bo Inge Skarström
- *Språkkonsultlinjen*: Kristina Jämtelid och Anna-Malin Karlsson
- *Svenska* (1–40 p): Judith Chrystal
- *Svenska/Nordiska språk för studenter med utländsk förutbildning* (1–20 p): Gunlög Sundberg
- *Svenska som andraspråk*: Gunilla Jansson
- *Svenska som andraspråk för döva*: Kristina Svartholm
- *Svenska som främmande språk* (nivå 1): Bo Inge Skarström
- *Svenska som främmande språk* (nivå 2 och 3): Ylva Carlsson
- *Vikingatidens och medeltidens texter* (1–20 p): Rune Palm

1.3 Permanenta arbetsgrupper

Ledningsgrupp

Mona Blåsjö, Kristina Danielsson, Eva Engfelt, Staffan Hellberg, Kristina Jämtelid och Inger Larsson (ordf.).

Professorsråd

Staffan Hellberg (ordf.), Sven Lange, Hans Strand och Kristina Svartholm.

Handledarkollegium

Ulla Ekvall, Staffan Hellberg (ordf.), Karin Junefelt, Anna-Malin Karlsson, Sven Lange, Inger Larsson, Rune Palm, Tomas Riad, Hans Strand, Kristina Svartholm, Barbro Söderberg och Ingrid Wikén Bonde.

Biblioteksgrupp

Josefin Bloch (ansvarig för institutionsbiblioteket vt -04), Yvonne Carlsson (ansvarig för institutionsbiblioteket ht -04), Inger Larsson (sammankallande), Roger Nyborg och Tomas Riad.

Jämställdhetsgrupp

Johan Asplund, Karin Milles och Milda Rönn.

Skyddsombud

Eva Bogren och Gunilla Gentzel.

Studerandeskyddsombud för institutionens doktorander

Charlotte Engblom (t.o.m. 040630).

1.4 Prefekten har ordet

Året har präglats av neddragningar och besparingar. Den preliminära budgeten visade på ett underskott på nästan 1,5 miljoner; samtidigt hade vi en viss överproduktion av håpar. Detta ledde till att vi fick göra nedskärningar i antalet undervisningstimmar med 10–15 % på i stort sett samtliga kurser. Vi beslöt även att kurserna Retorik och Retorik och skriftlig framställning inte skulle starta år 2005 och att kursen Barns språkutveckling skulle periodiseras. Årsbokslutet visade att våra besparingar varit så framgångsrika att vi kunde uppvisa ett resultat i ekonomisk balans. Vi har inte heller haft någon nämnvärd överproduktion av håpar. Priset har dock varit högt. Lärarna har fått tyngre undervisningsbörda genom att de fått fler studenter och fler kurser, och undervisnings- och framför allt examinationsformerna måste därför ses över.

Den utlysta forskarassistenttjänsten gick till Jan Svanlund, lektor vid institutionen. Personalen har utökats med en ny gästlärare i norska, Sandra Marsh, från Högskolan i Sogn och Fjordarne som anställdes från 1 oktober. Förra gästläraren, Annika Odland, slutade 1 juni. Vi saknade alltså gäst-

lärare i norska under några höstmånader, vilket fick till följd att grundkurs Norska, 20 p halvfart, fick ställas in. Sandra har även kompetens inom läs- och skrivutveckling vilket gjort att hon blivit ett värdefullt kompetenstillskott inom lärarutbildningen.

Från oktober har Mona Blåsjö knutits till studierektorsuppdraget. Enligt planerna har hon ersatt Kristina Jämtelid på heltid från 1 januari 2005. Kristina beräknas vara barnledig under året. Professuren i svenska har inte tillsatts under året trots att de sakkunniga var färdiga med sina yttranden före jul och anställningsberedningen behandlat ärendet. Två lektorat i svenska har lyst ut under året men ännu inte tillsatts.

Institutionens anställda har varit tämligen framgångsrika med att söka och få externa medel. Tomas Riad har fått en forskartjänst på heltid finansierad av Svenska Akademien på 3 år med möjlighet till 2 års förlängning samt medel för forskningsprojektet *Språk och versmetrik* från Vetenskapsrådet och medel från Svenska Institutets Visbyprogram för handledning av doktorander i Vilnius. Jan Svanlund har fått finansiering för *Hur nya ord får betydelse* från Riksbankens jubileumsfond. Anna-Malin Karlsson har fått 6 månaders gästforskning vid Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. Patrik Åström har fått medel från Granholms stiftelse för projektet *Sveriges medeltida laghandskrifter*.

Samarbetet med Institutionen för lingvistik, Centrum för tvåspråkighet och Tolk- och översättarinstitutet har materialiserats på så sätt att vi under 2005 dels skall komma överens om vilka kurser som kan läsas över institutionsgränserna på C-nivå, dels skall använda det första året som en försöksperiod då vi inte bryr oss om några kostnader.

2 Undervisning och utbildning

2.1 Grundutbildning

2.1.1 Efterfrågan och kursutbud

Antalet sökande till institutionens utbildningar i svenska år 2004 har i stort sett varit vikande jämfört med året innan. Det är egentligen bara kombinationsutbildningen för blivande svensklärare som ökat och ökat kraftigt liksom antalet sökande till påbyggnadskurs i svenska.

Grundkurs Norska, 20 p, halvfart ställdes in eftersom det inte fanns någon lärare på plats från terminsstart i övrigt var kursutbudet oförändrat från tidigare år.

2.1.2 Budget, uppdrag och prestationer

Fakultetens anslag till institutionens grundutbildning för 2004 minskade något i förhållande till år 2003. Det uppgick till 9,2 miljoner kronor för ämnet svenska/nordiska språk (inkl. språkkonsultlinjen), 8,9 miljoner kronor för svenska som främmande språk och 1,04 miljon kronor för ämnet nederländska. Uppdraget för svenska/nordiska språk uppgick till 350 helårsprestationer (håp). För svenska som främmande språk var uppdraget 180 håp och för ämnet nederländska var uppdraget 25 håp, i båda fallen oförändrat sedan föregående år.

Utbildningarna i svenska/nordiska språk uppfyllde prestationskravet och redovisade 352 håp. Svenska som främmande språk resulterade i 216 håp och Nederländska presterade 19 håp.

2.1.3 Lärarutbildningar

Institutionen samarbetar om kurserna på lärarutbildningen med Institutionen för undervisningsprocesser, kommunikation och lärande, och Institutionen för individ, omvärld och lärande vid Lärarhögskolan i Stockholm (LHS), samt med Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria. Under året har också lärarna på de olika institutioner som samverkar inom inriktningen Svenska med didaktisk inriktning haft ett mycket nära samarbete för att få utbildningen att fungera ännu bättre. Under hösten tog vi dessutom inom denna inriktning initiativ till att anordna en informationsträff med föredrag, då vi bjöd in lärare på fältet som möter våra studenter under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Vid träffen höll Gunilla Molloy, som undervisar i didaktik på inriktningen, ett föredrag om ungdomars läsning i skolan, och en representant från Utbildnings- och forskningsavdelningen vid LHS svarade på frågor om VFU. Träffen var mycket uppskattad och försöket kommer nu att bli ett permanent inslag varje termin. Utöver

denna satsning på kontakt med lärarna ”på fältet” har vi som samarbetar om inriktningen engagerat oss i hur vi i stort ska hantera den verksamhetsförlagda utbildningen på bästa sätt. Detta har skett bland annat genom att lärarna som undervisar under den andra terminen på inriktningen samarbetar om VFU-uppgifter som studenterna ska genomföra under den längre VFU-period de har under denna termin. Dessutom förbättrar vi kontinuerligt den information som studenterna för med sig ut till sina skolor, så att man där bättre ska veta vad vi förväntar oss av våra studenters tid under sin VFU och vad de ute på skolorna kan förvänta sig av våra studenter.

Utbildnings- och forskningsavdelningen vid LHS tillsatte under våren en arbetsgrupp med uppdrag att utreda behovet av, förutsättningarna för, och konsekvenserna av att införa en obligatorisk del om läs- och skrivutveckling/språk- och begreppsutveckling i lärarexamen om 140 poäng (examen för studenter som planerar att arbeta med de lägre åldrarna i förskola och skola). Gruppen leddes av Mats Myrberg vid Institutionen för individ, omvärld och lärande, och Kristina Danielsson ingick i gruppen. Gruppen kunde konstatera att det finns brister i utbildningen när det gäller de områden som skulle kartläggas och föreslog olika alternativ för hur ämnesområdena skulle kunna komma in i större omfattning i samtliga studenters examen. Arbetet avslutades i september då gruppen överlämnade en rapport till Utbildnings- och forskningsavdelningen, som nu går vidare med arbetet.

Lärarytbildningen har länge haft mycket stora undervisningsgrupper och bl.a. utvärdering, inklusive sammanställningar av dessa, har varit ett tungrott arbete. Under våren påbörjades försök att på lärarytbildningen införa webbaserade studentutvärderingar, något som föll väl ut och som sedan hösten även provas på ett antal andra kurser vid institutionen.

En annan effekt av att vi har stora undervisningsgrupper och att vi dessutom i flera moment har många lärare som är inblandade i undervisningen är att mycket tid har behövt läggas på att administrera momenten. Under hösten har vi börjat åtgärda detta genom att avsätta extra tid för den lärare som stått som momentansvarig. Detta har inneburit att momentansvarig lärare på dessa kurser har fått något mer ansvar än tidigare, men också att denna lärare kompenseras för det merarbete det innebär att ha ansvar för dessa moment. Samtidigt kan studierektorn för lärarytbildningen avlastas något från uppgifter som egentligen inte kräver studierektors inblandning.

Under vårterminen tog vi emot ca 400 studenter, liksom under höstterminen. För detta fick vi ca 4,6 miljoner kronor i ersättning från LHS.

Inom området döv- och hörselskadades tvåspråkighet har vi varit med och utvecklat en 20-poängskurs tillsammans med Institutionen för individ, omvärld och lärande. Denna kurs är en s.k. fördjupningsspecialisering och inkluderar forskningsmetodik. Vi har också medverkat i ett delmoment kring tvåspråkighet i Grundkurs i Specialpedagogik med inriktning mot dövhet och hörselskada, 20 poäng. Vidare har vi medverkat i ett delavsnitt

som behandlar dövas tvåspråkighet och översättning mellan teckenspråk och svenska i kursen Naturvetenskapliga ämnenas didaktik med särskild inriktning mot specialskolan för döva och hörselskadade, 31–35 poäng. Huvudansvarig för denna kurs var Institutionen för undervisningsprocesser, kommunikation och lärande.

2.1.4 Uppdragsutbildningar

De externa uppdragen – hit räknas inte den återkommande undervisning som institutionen gör åt Lärarhögskolan – har under året dragit in drygt 1 miljon kronor. Den största uppdragsgivaren har Lärarhögskolan och Högskolan Gotland varit. Det gäller medverkan i reguljär undervisning (Kristina Danielsson, Lars Melin, Karin Milles), stödundervisning (Patrik Åström) och lärarutbildning på Gotland (Kristina Danielsson), och det gäller såväl svenska som svenska som andraspråk för döva (Kristina Svartholm, Pia Simper-Allen).

I samarbete med Enheten för kommunikation och samverkan vid SU har en temadag hållits för gymnasielärare (Bodil Hedeboe). Bodil har också gett en orienteringskurs i danska för Försvarets materielverk.

Ett par av institutionens lärare (Mona Blåsjö, Judith Chrystal) har anlåtats av Universitetspedagogiskt centrum för mera omfattande uppdrag.

Fortbildningskurser i läs- och skrivutveckling för lärare har getts som distansutbildning på uppdrag av Regionalt utbildningscentrum (RUC) vid Lärarhögskolan. Sammanlagt gavs sju sådana kurser om vardera 5 poäng under året och ersättningen för dessa var 440 000 kr.

Under vårterminen gavs den avslutande delen av Pilotkurs I: Svenska som andraspråk för döva, 10 poäng. Deltagarna kom från landets specialskolor för döva/gravt hörselskadade. Kursen gavs på uppdrag av Specialskolemyndigheten som ett myndighetsgemensamt projekt, initierat av Specialskolemyndighetens utvecklingsråd och professorn i ämnet vid vår institution.

2.1.5 Översikt över kursutbudet

Kurs	Grupper/termin	
	vt -04	ht -04
Fristående kurser i svenska/nordiska språk		
– Gk Svenska, 20 p. (helfart)	2	2
– Fk Svenska, 20 p. (helfart)	1	1
– Pk Svenska, 20 p. (helfart)	1	1
– Mk Svenska, 20 p. (samläsning med pk)	–	–
– Gk Praktisk svenska, 20 p. (helfart)	2	2
– Fk Information i text och bild, 20 p. (helfart)	1	1
– Gk Svenska som andraspråk, 20 p. (helfart)	1	–

Fristående kurser i svenska/nordiska språk	vt -04	ht -04
– Gk Svenska som andraspråk, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	1 (termin 1)
– Fk Svenska som andraspråk, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	1 (termin 1)
– Pk Svenska som andraspråk, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	1 (termin 1)
– Mk Svenska som andraspråk, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	1 (termin 1)
– Gk Svenska som andraspråk för döva, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	–
– Fk Svenska som andraspråk för döva, 20 p. (halvfart)	–	1 (termin 1)
– Pk Svenska som andraspråk för döva, 20 p. (halvfart)	–	–
– Mk Svenska som andraspråk för döva, 20 p. (halvfart)	–	–
– Dövas tvåspråkighet.	1	1
– Gk Svenska/nordiska språk för studenter med utländsk förutbildning, 20 p.	1	1
– Fk Svenska/nordiska språk för s studenter med utländsk förutbildning, 20 p.	1	1
– Pk Svenska/nordiska språk för studenter med utländsk förutbildning, 20 p.	Samläsn.	Samläsn.
– Fdjk Svenska/nordiska språk för studenter med utländsk förutbildning, 20 p.	Samläsn.	Samläsn.
– Mk Svenska/nordiska språk för studenter med utländsk förutbildning, 20 p.	Samläsn.	Samläsn.
– Skriftlig framställning för studenter med utländsk förutbildning, 6 p.	–	1
– Gk Vikingatidens och medeltidens texter, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	1 (termin 1)
– Fk De nordiska språken i tid och rum, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	1 (termin 1)
– Pk Nordiska språk med historisk inriktning, 20 p. (halvfart)	Samläsn. Pk sv	Samläsn. Pk sv
– Mk Nordiska språk med historisk inriktning, 20 p. (halvfart) (endast handledning)	–	–
– Kommunikation, organisering, lärande i arbetslivet, 20 p.	1	–
– Gk Nordiska språk med dansk inriktning, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	–

Fristående kurser i svenska/nordiska språk	vt -04	ht -04
– Grundkurs i danska, 20 p. (halvfart)	–	1 (termin 1)
– Fk Nordiska språk med dansk inriktning, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	–
– Fk i danska, 20 p. (halvfart)	–	1 (termin 1)
– Gk Nordiska språk med norsk inriktning, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	–
– Fk Nordiska språk med norsk inriktning, 20 p. (halvfart)	1 (termin 2)	–
– Danska – språk och kultur, 5 p. (halvfart)	1	1
– Norska – språk och kultur, 5 p. (halvfart)	1	1
– Barns språkutveckling I, 10 p. (halvfart)	–	1
– Barns språkutveckling II, 10 p. (halvfart)	1	–
– Praktisk retorik, 10 p. (halvfart, dag)	1	1
– Praktisk retorik, 10 p. (halvfart, kväll)	6	5
– Retorik och skriftlig framställning, 10 p. (halvfart)	–	1
Språkkonsultlinjen, 100 poäng	vt -04	ht -04
– Termin 1	–	1
– Termin 4	1	–
– Termin 5	–	1
Kurs	Studenter/termin	
Läroarbete	vt -04	ht -04
Språk och språkutveckling I (föreskole/grundskollärare termin 1):	74	–
– Språk och språkutv. hos barn och ungdom, 9 p.	–	56
– Text, 5 p.	74	56
Språk och språkutveckling II (föreskole/grundskollärare termin 2):		
– Läs- och skrivutv., 3 p.	60	64
– Språk, språkbruk och identitet, 5 p.	60	64
Svenska med didaktisk inriktning I (högstadielärare/gymsnaslärare termin 1):	60	72
– Språk och språkutv. hos barn och ungdom, 10 p.		
– Flerspråkighet och språkkontakt, 5 p.	60	72
Svenska med didaktisk inriktning II (högstadielärare/gymsnaslärare termin 2):		
– Text, kontext och tillämpning, 5 p.	45	60

Läroutbildningar	vt -04	ht -04
Svenska med didaktisk inriktning III (högstadiet/gymnasielärare termin 3):		
– Talandets och skrivandets konst, 10 p.	totalt 44	totalt 34
– Från runsten till webbsida, 10 p.		
Svenska med didaktisk inriktning IV (gymnasielärare termin 4):		
– Talandets och skrivandets konst, 10 p.	totalt 12	totalt 5
– Från runsten till webbsida, 10 p.		
– Ungdomars skrivande och skrivkultur, 10 p.		
– Examensarbete, 10 p.		
Matematik i samspel med svenska		
– Läs- och skrivutveckling, 5 p.	49	45
Gamla utbildningen		
– Flerspråkighet och språkkontakt, 6 p. + 5 p.	6 + 3	7 + 1
– Tal skrift och samhälle i Norden, 9 p.	0	5
– Språkhistoria, danska, norska, 4 p.	0	8
Svenska som främmande språk	vt -04	ht -04
– Nivå 2 heltidsstudier, 20 p.	59	71
– Nivå 3 heltidsstudier, 20 p.	92	79
– Nivå 3 deltidstudier, muntlig/skriftlig framställning, 7 p.	M 17 S 16	M 12 S 27
– Svenska som främmande språk för utbytesstudenter, nivå 1, 2, 3.	307	421

2.2 Forskarutbildning

Forskarutbildning bedrivs inom tre ämnen, *nordiska språk*, *svenska som andraspråk för döva* samt *nederländska*. De flesta doktoranderna hör till ämnet nordiska språk. Det nutida svenska standardspråket tilldrar sig fortfarande störst uppmärksamhet, men det historiska intresset har ökat. Sju avhandlingsarbeten är således inriktade på äldre tidsskeden, ett därtill på isländskt material och ett på samnordiskt. Flera av de nuspråkliga innefattar dessutom en historisk dimension över delar av 1900-talet.

Att skaffa extern finansiering åt doktorander har blivit svårare till följd av principbeslut hos flera finansiärer, men fortfarande var 5 doktorander helt eller delvis externt finansierade.

Hösten 2004 förnyades den individuella studieplanen för 19 doktorander, varav 1 i nederländska, 1 i svenska som andraspråk för döva och de övriga

17 i nordiska språk. Det var en liten nedgång i antalet doktorander jämfört med året innan, betingad av hög disputationfrekvens under året.

Godkända doktorsavhandlingar

Sex doktorsavhandlingar godkändes under 2004. Åtta doktorsexamina togs ut.

Kurs

Språkhistoria (vt -04, Tomas Riad).

Antal doktorander med mer än 10 % aktivitet

21 (ht -04).

Nyantagna doktorander

Ulrika Djärv, Andreas Nord och Jonatan Pettersson.

Forskarutbildningskommitté

Maria Lim Falk, Staffan Hellberg, Linda Kahlin, Sven Lange och Gunlög Sundberg.

Handledare

Brita Bergman, Ulla Ekvall, Ann-Carita Evaldsson, Britt-Louise Gunnarsson, Staffan Hellberg, Gunilla Jansson, Olle Josephson, Karin Junefelt, Anna-Malin Karlsson, Jarmo Lainio, Sven Lange, Inger Larsson, Per Ledin, Rune Palm, Tomas Riad, Gun Roosvall, Inge-Liese Sjödoft, Hans Strand, Jan Svanlund, Kristina Svartholm, Barbro Söderberg och Ingrid Wikén Bonde.

2.3 Internationellt forskar-, lärar- och studentutbyte

Under år 2004 har institutionen varit engagerad i ERASMUS/SOKRATES-verksamhet och NORDPLUS-nätverket NORDLIX, de nordiska sommarkurserna NORDKURS, samt tagit emot studenter bl.a. via Svenska Institutet. Våra egna studenter har läst vid andra universitet inom ramen för SOKRATES och NORDKURS.

2.3.1 Studenter som läst i Stockholm

2.3.1.1 Nordkurs – De nordiska sommarkurserna

Vid mötet i samarbetsnämnden för Nordkurs, 10 september 2004, övergick huvudansvaret för verksamheten till Sverige. Rune Palm utsågs till ordförande för de tre närmaste åren.

Inom ramen för Nordkurs läser ca 350 studenter sommarkurser i något annat nordiska land än sitt eget.

2.3.1.2 Utbytes- och gäststudenter

Vårterminen 2004

– ERASMUS/SOKRATES: Amsterdam 2, Bonn 2, Erlangen 2, Florens 1, Gent 2, Groningen 2, Hamburg 1, London 1, Münster 4, Surrey 3, Wien 1	21
– NORDPLUS: Helsingfors 1, Torshavn 1, Åbo 1	3
– Studier i svenska/nordiska språk: Daugavpils 2, München 1, Peking 1, Sofia 2	6
– Bilateral avtal: Tokai 3	3
Sammanlagt:	33

Höstterminen 2004

– ERASMUS/SOKRATES: Amsterdam 2, Basel 1, Berlin 2, Bonn 1, Erlangen 1, Freiburg 2, Gent 2, Hamburg 2, Köln 2, Milano 1, Paris 1, Wien 2, Zürich 2	21
– NORDPLUS: Helsingfors 1, Uleåborg 1, Åbo 2	4
– Studier i svenska/nordiska språk: Gdansk 2, Liepaja 1, Minsk 1, Moskva 2, Poznan 1, Sofia 3, Tokyo 1	11
Sammanlagt:	36

2.3.2 Studenter som rest ut från Stockholm

- 1 student höstterminen 2004 till Köpenhamns universitet, Danmark.

2.3.3 Gästdoktorander

- Vt -04, kortare vistelse i april: Pjotr Wojda, Catholic University of Lublin, Polen.
- Ht -04, Larissa Protsenko, M.V. Lomonosov Moscow State University, Ryssland.

3 Utvecklingsarbete

3.1 Pedagogiskt utvecklingsarbete och kompetenshöjande åtgärder

3.1.1 Allmänt

Under året har en arbetsgrupp sett över våra språkfärdighetskrav (sammankallande är Lars Melin). Arbetet har resulterat i att styrelsen beslutat om en handlingsplan och rekommendationer till de studenter som har språkbrister. Det står dock klart att diskussionen måste fortsätta om vilka krav vi skall ställa och en bedömningsgrupp har tillsatts för svåra ärenden. En annan arbetsgrupp har arbetat fram riktlinjer för examination och ett förslag kommer att läggas fram för styrelsen. Ytterligare en grupp har utarbetat en modell för handläggningen av kursplaner och litteraturlistor.

En grupp har arbetat med utvärderingsfrågor. Ungefär varannan termin anordnar institutionen fortbildning för lärarna i form av en föreläsningsserie inom något ämnesområde som är centralt i grundutbildningen. Temat för serien vårterminen 2004 var skrivande, och ansvarig var Hans Strand:

- 18/2 Författaren Ulf Eriksson talar om sitt skrivande och sin skrivprocess.
- 3/3 Journalisten Anna-Maria Hagerfors: Det välskrivna reportagens dödsryckningar. Om vad den nya tekniken innebär för det journalistiska skrivandet.
- 17/3 Fil. dr. Rickard Domeij talar om datorstött skrivande för skribenter med svenska som modersmål resp. svenska som andraspråk.
- 31/3 Språkverkstan vid Stockholms universitet rapporterar och reflekterar: vilka är besökarna, vad har de för problem och vad behöver göras på olika håll?
- 21/4 Professor Lars Magnusson, forskningsledare vid Arbetslivsinstitutet, talar om tendenser i dagens och morgondagens arbetsliv med relevans för skrivande och skrivundervisning.

3.1.2 Fristående kurser i svenska/nordiska språk

I februari samlades några av institutionens lärare till en endagskonferens omkring utvecklingen av kursen Praktisk svenska. Det fortsatta arbetet anknöts till case-pedagogik och det kommer att resultera i en helt ny grundkurs i praktisk svenska. Första kursen beräknas starta ht 2005. Utvecklingsarbetet leds av Anders Björkvall.

Judith Chrystal anordnade kurskonferens för Gk svenska den 7/5 för uppföljning och utvärdering av kursomläggningen. Deltagare: undervisande lärare samt tidigare kursutvecklare.

3.1.3 Språkkonsultlinjen

Till Språkkonsultlinjen antas studenter vartannat år. Till höstterminen 2004 antogs för fjortonde gången en ny studentgrupp. Samtidigt gick den avgående kullen sin sista termin och skrev bland annat ett examensarbete på 10 poäng som motsvarar en C-uppsats. Den valfria kurs som varje grupp får diskutera fram till sin sista termin blev denna gång en fallbaserad kurs (case-pedagogik) om skrivande i kommunal förvaltning som utarbetades av Mona Blåsjö. Kursföreståndare under året var Kristina Jämtelid och Anna-Malin Karlsson.

3.1.4 Svenska som främmande språk

Arbetet med att utveckla kurserna i svenska som främmande språk har resulterat i en tydligare progression mellan nivå 2 och nivå 3, vilket är den nivå som krävs för högskolestudier i Sverige. Såväl pedagogiskt arbete som studenters utvärderingar ligger till grund för utvecklingen av de nya delkurserna.

På nivå 2 har en tydligare uppdelning gjorts mellan delkurser som betonar kunskap och förståelse och delkurser där det huvudsakliga innehållet är färdighetsträning i form av bland annat egen språkproduktion.

De nya delkurserna på nivå 3 visar nu en medveten progression jämfört med nivå 2. Färdighetsträningen, bestående av bland annat egen språkproduktion, kombineras med analyser och värderingar av egna och andras texter och muntliga presentationer.

Som en följd av att delkurserna på både nivå 2 och nivå 3 har förnyats, har en ändring av examinationsformerna genomförts.

Arbetet har letts av Ylva Carlsson.

3.1.5 Svenska som andraspråk för döva

Under våren och hösten har en ny 5-poängskurs, Dövas tvåspråkighet, getts för nybörjare i ämnet utan särskilda förkunskapskrav. Kursen introducerar forskningsområdet och utvecklingen inom det under de senaste 25 åren.

3.1.6 Test i svenska för universitets- och högskolestudier, Tisus

Institutionen för nordiska språk vid Stockholms universitet ansvarar för konstruktion och utveckling av det behörighetsgivande testet i svenska (Tisus). Provet gavs 11 maj och 9 november 2004 vid sju universitet och högskolor: Göteborg, Linköping, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå och Uppsala. Det gavs dessutom på 44 platser världen över. Nya provorter 2004 var Ankara, Manchester, Montevideo, Porto, Seoul och Wellington.

Målgruppen är studerande med utländsk gymnasieexamen som vill studera vid svenska universitet och högskolor. 706 blivande universitetsstud-

erande deltog år 2004 (Stockholm 258 testtagare, Göteborg 120, Lund 64, Uppsala 55, Malmö 31, Umeå 28, Linköping 25 och utlandet 125). Antalet deltagare har i år sjunkit något efter förra årets höga deltagarsiffror. Det kan eventuellt förklaras av att det de senaste åren har skapats fler förberedande utbildningsplatser för utländska studerande inom högskolans ram genom collegeutbildningar och aspirantutbildningar som ger behörighet till universitetsstudier. Många behörighetsgivande kurser avslutades tidigare med Tisus, men numera deltar kursdeltagarna i utprovningen av testet och räknas inte in i siffrorna ovan. Antalet kursdeltagare som på detta sätt deltog i utprovningen var under året drygt 500. Tisus är därigenom en viktig del av utbildningen för dessa blivande studenter samtidigt som deras deltagande i utprovningen är mycket angeläget för testets kvalitetsarbete.

Den uppföljande statistiken visar att knappt 60 % klarar hela provet med godkänt betyg. Siffran är högre för dem som deltar i provet utomlands, ca 75 %, många av dem med svenska föräldrar. En enkät som delats ut till alla deltagare under 2004 visar bland annat att de flesta får information om provet via hemsidan eller en bekant. Enkäten visar dessutom att de som har godkänt på provet i större utsträckning har tränat på typprovet på hemsidan. Speciellt nöjda verkar testtagarna vara med det muntliga delprovet, medan läsprovet av vissa upplevs som stressigt.

Arbetet under året har förutom det löpande konstruktionsarbetet bland annat innefattat arbete med läsprovet och delprovet i skriftlig färdighet: omarbetade testspecifikationer, statistiskt arbete för att skapa ankartestdelar för läsprovet, nya läsdelar i typprovet på hemsidan samt fortbildning av alla bedömare i Sverige i bedömning av skriftlig färdighet.

Stockholms universitet är medlem i Association of Language Testers in Europe (ALTE). Vid de två mötena under året, samt i den nordiska arbetsgruppen, har förberedelsen för ett stort valideringsarbete gentemot Europarådets Common European Framework of Reference utgjort det viktigaste arbetet. De närmaste åren kommer konstruktionsgruppen att arbeta med att validera det svenska provet i ett europeiskt sammanhang genom att kvalitetssäkra tre viktiga typer av validitet: teoribaserad validitet, innehållsvaliditet och resultatbaserad validitet.

Testet genererar ett omfattande material att användas för forskningsändamål. En doktorsavhandling om muntlig språkfärdighetsutveckling med Tisusmaterial som grund är under arbete i Uppsala och i Stockholm skrevs under året flera C-uppsatser med det skriftliga materialet som bas.

3.1.7 Kortare kurser

Melin, Lars: Utvecklat samarbete med GI-IHR om lärarutbyte mellan institutionerna. Tillsammans med Mona Blåsjö och Anders Björkvall utvecklat kurser i svenska inom grafikerutbildningen.

Milles, Karin: Utarbetat en ny delkurs för Pk Svenska: Språk och kön, 5 poäng.

Schönström, Krister: Utarbetat ny kurs för Svenska som andraspråk för döva: Akademiskt språkbruk, svenska/teckenspråk, 10 poäng.

Svartholm, Kristina: Utarbetat en ny fristående kurs: Dövas tvåspråkighet, 5 poäng.

3.1.8 Personlig kompetensutveckling

Björkvall, Anders:

- Deltagit i kursen Universitetspedagogik i teori och praktik, februari–mars. Anordnad av Universitetspedagogiskt centrum, Stockholms universitet.

Schönström, Krister:

- Deltagit i kursen Universitetspedagogik 1, 2 p., 7–8 och 28–29 oktober. Anordnad av Universitetspedagogiskt centrum, Stockholms universitet.

Simper-Allen, Pia:

- Deltagit i kursen Universitetspedagogik 1, 2 p., 7–8 och 28–29 oktober. Anordnad av Universitetspedagogiskt centrum, Stockholms universitet.

3.2 Administrativt utvecklingsarbete

Samtliga administratörer:

- Konferens för den administrativa personalen, Enskede, 23 april.

Arvidsson, Britt:

- Campuskonferensen 2004 ”Inflytande och delaktighet”, 21 april.
- Nationell studievägledarkonferens, SLU, 25–27 maj.
- Fortsättningskurs i vägledningsmetodik, Uppsala, 8–9 november.

Asplund, Johan:

- Kurs ”Microsoft TechNet security workshop”, Stockholm, 24 maj.
- Seminarium ”Microsoft management summit 2004”, Stockholm, 27 maj.
- Mässa ”Networks Telecom”, Älvsjömessan, 28 september.
- Facklig konferens, Eskilstuna, 23 november.

Bogren, Eva:

- Deltar i ett samarbetsprojekt mellan Studievägledarföreningen och Studenthälsan. ”Gruppsamtal för studievägledare i samarbete med Studenthälsan”.

Danielsson, Kristina:

- Kurs i ledarskap för chefer vid SU 12–13 februari, 10–12 mars och 15 september. Anordnad av Universitetspedagogiskt centrum, Stockholms universitet.

Engfeldt, Eva:

- Personalarbete i praktiken. Personalbyrån, SU, oktober–november.

Nordin, Pia:

- Grundkurs i layoutprogrammet InDesign CS, 26–27 november.

Nyström, Anki:

- Kurs för studievägledare ”Kan vi hjälpa våra studenter att studera bättre”, fyra utbildningstillfällen Stockholms universitet, 26 mars–14 maj.
- Campuskonferensen 2004 ”Inflytande och delaktighet”, 21 april.
- Användarkonferens i Göteborg TimeEdit schemaläggingsprogram, 3–4 juni.
- Utbildning i nya Time Edit (heldag), 28 oktober.
- Endagskurs i Retorik Strömsholms slott ST-ATF, 23 november.

4 Forskning

Institutionen har under 2004 upprätthållit nivån på den externfinansierade forskningen, med tre nya projekt: Språk och metrik (Tomas Riad), Hur nya ord får betydelse (Jan Svanlund) och Konsumentkulturer i 1900-talets barn- och tonårstidskrifter (Anders Björkvall). De nya projekten illustrerar spännvidden i institutionens forskning. Rätt mycket av forskningen har dock en inriktning på skrivande och läsande, särskilt i utbildnings- och yrkessammanhang. De flesta av dessa studier har en socialt inriktad teoriram, dvs. de undersöker inte bara texterna som produkter eller kognitiva mikroprocesser hos individen utan ser skrivande och läsande som delar i ett socialt sammanhang. Detta leder naturligt till forskning och kontakter över de traditionella ämnesgränserna.

De seniora forskarnas produktion i form av tryckt text har ökat märkbart sedan året innan. Den största produktionen har emellertid doktoranderna stått för. Sex doktorsavhandlingar har lagts fram under året: om tempus i dövas andraspråk (Jeanna Wennerberg), om ungdomars interaktion i en mångkulturell miljö (Charlotte Engblom), om motiven i Ekelöfs En Mölna-Elegi (Ulf Larsson), om svenskans dimensionsadjektiv (Anna Vogel), om studenters skrivande (Mona Blåsjö) och om rekryteringssamtal med andraspråkstalare (Gunlög Sundberg).

4.1 Projekt finansierade med externa medel

Begreppsbildning och begreppsförändring hos döva

Finansiär: Vetenskapsrådet och Lärarhögskolan i Stockholm

Finansieringstid: 2003–2004

Projektledare: B-O Molander

Medverkande: Kristina Svartholm (tillsammans med Brita Bergman)

De förlinnéanska och linnéanska växtnamnen – ett stycke svensk kulturhistoria med europeiska förtecken

Finansiär: Riksbankens jubileumsfond

Finansieringstid: 1999–2005

Projektledare: Inger Larsson

Medarbetare: –

Hur nya ord får betydelse. En undersökning av hur nya sammansättningar konventionaliseras

Finansiär: Riksbankens jubileumsfond

Finansieringstid: 2004–2005

Projektledare: Jan Svanlund

Medarbetare: –

Konsumentkulturer i 1900-talets barn- och tonårstidskrifter

Finansiär: Ridderstads stiftelse för historisk grafisk forskning

Finansieringstid: 2004–2005

Projektledare: Anders Björkvall

Medarbetare: –

Kundsamtalet

Finansiär: Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

Finansieringstid: 2002–2004

Projektledare: Hans Strand och Olle Josephson

Medarbetare: Ingela Tykesson Bergman

Prosodi i svenskans morfologi

Finansiär: Riksbankens jubileumsfond

Finansieringstid: 2000–2003

Projektledare: Tomas Riad

Medarbetare: Josefin Bloch och Måns Eriksson (Göteborgs universitet). Båda doktoranderna arbetade inom projektet en del av år 2004.

Språk och versmetrik

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2004–2005

Projektledare: Tomas Riad, 50 % av heltid

Medarbetare: Chris Golston, CSU Fresno (externt samarbete)

Skriftbruk i arbetslivet

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2002–2004

Projektledare: Per Ledin (Örebro)

Medarbetare: Anna-Malin Karlsson (och Olle Josephson)

Medierat lärande

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2002 (planeringsbidrag)

Projektledare: Anna-Malin Karlsson

Medarbetare: –

Skrivsamarbete och skrivutveckling i heterogena studentgrupper

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2003–2006

Projektledare: Gunilla Jansson

Medarbetare: Doktorand Gerrit Berends, handledare Ulla Ekvall (biträdande handledare Inga-Liese Sjödoft)

SPRINT och svenskan i skolan

Finansiär: Vetenskapsrådets utbildningsvetenskapliga kommitté

Finansieringstid: 2002–2004

Projektledare: Hans Strand och Olle Josephson

Medarbetare: Maria Lim Falk

Vadstenaklostret som text- och handskriftsproducerande miljö. Produktion, tradition och reception

Finansiär: Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond

Finansieringstid: 2003–2006

Projektledare: Lars-Erik Edlund, Umeå universitet

Medverkande: Inger Lindell (samt Jonas Carlquist, Karl. G. Johansson, Nils Dverstorp, Urban Wirebring och Ingela Hedström)

4.2 Rörlig och särskild resurs

4.2.1 Rörlig resurs

Universitetets s.k. rörliga resurs fördelas numera på institutionsnivå. Vi använder den för att del- och slutfinansiera lektorernas avtalsenliga rätt till forskning i tjänsten.

4.2.2 Särskild resurs

Lange, Sven:

- Orddöd i svenskan perioden 1800–2000, 50 %.

4.3 Annan pågående forskning

Ekvall, Ulla & Chrystal, Judith-Ann:

- Skribenter in spe. Elevers skrivförmåga och skriftspråkliga kompetens.

Hellberg, Staffan:

- Spatial orientering i svenskan.

Melin, Lars:

- Experimentell undersökning av komplexitet och informationstäthet som begriplighetshinder.
- Experimentell undersökning av vilka språkliga signaler som ligger till grund för försökspersoners genrebestämningar av tidningstext.

Milles, Karin:

- Snoppa eller snippa? En undersökning av förhandlingen kring ett lexikalt tomrum.

Palm, Rune:

- Skaldepoesins syntax och informationsstruktur.

Riad, Tomas:

- Tonaccentens roll i svenskans prosodiska morfologi

Strand, Hans:

- Studenters skrivutveckling.

4.4 Pågående avhandlingsarbeten

Berends, Gerrit: Hur en- och tvåspråkiga studenters individuella skrivutveckling främjas av skrivsamarbete.Handledare: Ekvall, Jansson, Sjödoft.

Bloch, Josefin: Prosodi i svenskans morfologi. Handledare: Riad, Lange.

Blåsjö, Mona: En diskursanalytisk studie av akademiskt skrivande i historia och nationalekonomi. Handledare: Strand, Gunnarsson. (Disputation ht -04.)

Carlsson, Yvonne: Generiska nominalfraser i svenskan. Handledare: Hellberg, Svartholm.

Djärvi, Ulrika: K.F. Söderwall som historisk lexikograf. Handledare: Lange, Svanlund.

Engblom, Charlotte: Ungdomar i en mångkulturell miljö; skapande av identitet och intersubjektivitet genom dialogen. Handledare: Hellberg, Junefelt. (Disputation vt -04.)

Hållsten, Stina: Ingenjörers skrivande och skriftbruk – en longitudinell studie av tre nytexaminerade civilingenjörers textbruk, skrivande och kommunicerande på deras första arbetsplats som yrkesverksamma ingenjörer. Handledare: Strand.

Johansson, Annika: En kontrastiv semantisk studie av nederländskans *komen* respektive svenskans *komma*. Handledare: Wikén Bonde, Riad.

Kahlin, Linda: Konstruktion av kön och etnicitet i samtal mellan ungdomar med utländsk bakgrund. Handledare: Strand, Evaldsson, Hellberg.

Källström, Magnus: Runristarens roll från romartid till renässans. Handledare: Palm, Larsson.

Larsson, Ulf: Semantiskt förankrade motivstudier i Gunnar Ekelöfs ”En Mölna-Elegi”. Handledare: Hellberg, Söderberg. (Disputation vt -04.)

Lim Falk, Maria: SPRINT, språk- och innehållsintegrerad inläring och undervisning, och svenskan i skolan. Handledare: Strand, Ekvall, Josephson.

Mattsson, Niklas: Betydelser och betydelseförändringar hos prepositionen *för*. Handledare: Hellberg.

Mårtenson, Per: C J L Almqvists sena författarskap. Handledare: Svartholm, Söderberg.

Nord, Andreas: Svenska trädgårdsböcker från 1643 till i dag. Handledare: Hellberg, Karlsson.

Persson, Gunilla: Perspektiv i polisprotokoll. Handledare: Hellberg, Svartholm.

- Pettersson, Jonatan*: Omskrivningsstrategier i fornvästnordisk översättningslitteratur.Handledare: Palm, Karlsson.
- Rönn, Milda*: Undersökning av Teaterhögskolans utbildning ur ett socio-kulturellt perspektiv, med särskilt fokus på genus. Handledare: Hellberg, Ledin.
- Schönström, Krister*: Tvåspråkigheten hos döva grundskoleelever – en bild av deras språkutveckling på olika nivåer. Handledare: Svartholm, Bergman.
- Simper-Allen, Pia* (avhandl.arbete vid Institutionen för lingvistik): Döva barns användning av utpekande verb i svenskt teckenspråk. Handledare: Bergman.
- Sundberg, Gunlög*: Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare. Handledare: Gunnarsson, Lainio. (Disputation ht -04.)
- Tykesson Bergman, Ingela*: Kundsamtal: analys av den verbala interaktionen mellan kunder och biträden i några olika butiker i Stockholm i dag. Handledare: Strand, Josephson.
- Wennerberg, Jeanna*: Tidsreferens i dövas skrivna svenska. Handledare: Svartholm, Riad. (Disputation vt -04.)
- Westman Holmsved, Maria*: Gymnasieelevers skriftspråksanvändning ur ett etnografiskt perspektiv. Handledare: Ekvall, Strand.
- Wiberg, Anna*: Betydelseutvecklingen hos ordet *samhälle* och näraliggande ord som *stat* och *samfund* i det offentliga språket i modern svenska efter 1950. Handledare: Strand.
- Vogel, Anna*: De svenska dimensionsadjektivens semantik. Handledare: Hellberg. (Disputation vt -04.)

5 Disputationer

- Charlotte Engblom: *Samtal, identiteter och positionering. Ungdomars interaktion i en mångkulturell miljö*. 19 maj. Fakultetsopponent: lektor Dennis Day (Syddansk Universitet). Betygsnämnd: docent Ann-Carita Evaldsson (Linköping), professor Hans Strand och professor Charles Westin. Närvarande vid sammanträdet var också professor Hellberg (handledare).
- Ulf Larsson: *De fyra elementen. En semantisk motivstudie i Gunnar Ekelöfs En Mölna-Elegi*. 26 maj. Fakultetsopponent: professor Gunnar Persson (Luleå). Betygsnämnd: docent Christina Hellman, professor Sven Lange och professor Bengt Landgren (Uppsala). Närvarande vid sammanträdet var också professor Hellberg (handledare).
- Anna Vogel: *Swedish dimensional adjectives*. 4 juni. Fakultetsopponent: professor Lena Ekberg (Lund). Betygsnämnd: professor Kristina Svartholm, professor Erling Wande och professor Åke Viberg (Uppsala). Närvarande vid sammanträdet var också professor Hellberg (handledare).
- Jeanna Wennerberg: *Tempus och transitivitet i dövas andraspråk*. 5 juni. Fakultetsopponent: docent Kari Fraurud. Betygsnämnd: professor Östen Dahl, professor Staffan Hellberg och professor Inger Lindberg (Göteborg). Närvarande vid sammanträdet var också professor Svartholm (handledare).
- Mona Blåsjö: *Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer*. 5 november. Fakultetsopponent: docent Christine Räisänen (Chalmers). Betygsnämnd: docent Ulla Ekvall, professor Björn Melander (Uppsala) och docent Kristina Boréus. Närvarande vid sammanträdet var också professor Strand (handledare).
- Gunlög Sundberg: *Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare*. 17 december. Fakultetsopponent: professor Jan Svennevig (Handelshøyskolen BI). Betygsnämnd: docent Ulla Börestam (Uppsala), professor Lars Fant och professor Staffan Hellberg. Närvarande vid sammanträdet var också professor Gunnarsson (handledare).

6 Konferenser, externt riktade seminarier anordnade vid institutionen

- 28/1 *Svensk språkvård och språkpolitik i 400 år*. Samarrangemang med Svenska språknämnden.

7 Seminarier och föreläsningar vid institutionen

Seminarieledare: Staffan Hellberg och Hans Strand.

7.1 Vårterminen 2004

- 14/1 Ljuba Veselinova, Institutionen för lingvistik, skuggopponerar på Anna Vogels avhandling *Swedish dimensional adjectives. A cognitive semantic study*.
- 21/1 Cilla Häggkvist, Institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier, skuggopponerar på Charlotte Engbloms avhandling *Relevantgörande av identitet hos ungdomar i en mångkulturell miljö. Ett samtalsanalytiskt perspektiv*.
- 4/2 Hans Söderström, litteraturvetenskapliga institutionen, skuggopponerar på Ulf Larsson avhandling *De fyra elementen. En semantisk motivstudie i Gunnar Ekelöfs En Mölna-Elegi*.
- 11/2 Temaseminarium om social kategorisering/identitet. Diskussionsledare: Karin Milles. Panel: Linda Kahlin, Milda Rönn och Gunlög Sundberg.
- 25/2 Magnus Källström: *Runristare och ristarformler. Rapport från ett avhandlingsarbete*.
- 10/3 Ingrid Wikén Bonde: *Freud på svenska*.
- 17/3 John Polias (Director, Lexis Education), Adelaide, South Australia: *A linguistic tool for reporting on achievement in schooling*.
- 24/3 Anna-Malin Karlsson: *Skrift i butik. Några resultat och funderingar från en fallstudie*.
- 14/4 Gunilla Persson: *Romeo och Julia, Tarantino och våld mot tjänsteman. Vad har de gemensamt? Om innehållsstruktur i berättelser om konflikter*.
- 28/4 Annika Johansson: *Komens och kommas semantik, ett material- och metodkapitel*.
- 5/5 Gerrit Berends: *Samförfattande ur studentperspektiv*.

7.2 Höstterminen 2004

- 1/9 Yvonne Carlsson: *Genericitet i narrativer.*
- 8/9 Andreas Nord: *Med moroten som kunskapsobjekt. Tendenser i trädgårdsböcker från fyra århundraden.*
- 15/9 Ulrika Djärv: *Uppslagsord.*
- 22/9 Jonatan Pettersson: *Delectare, prodesse, saga, fræði – presentation av ett avhandlingsprojekt om tillämpning av genre teori på förmodern text.*
- 6/10 Peter af Trampe: *Statistik för språkvetare.*
- 20/10 Stina Hållsten: *Ingenjörers verksamhet och skrivande.*
- 27/10 Magnus Källström: *Högg Assur? Funderingar kring tolkningen av en antagen ristarsignatur och ett svårbegripligt parti på runstenen Sö 196.*
- 3/11 Maria Holmsved: *Mönster i elevers skriftspråksvärldar.*
- 10/11 Kristján Árnason, professor i isländska, Reykjavík: *Globalisering og sprog på Island: Engelsk i nutid (og fremtid?).*
- 24/11 Gerrit Berends och Gunlög Sundberg opponerar på Anja Petersons D-uppsats: *”Kan svenskar säga på sånt sätt?” En studie av tre utländska studenters skrivprofil i individuellt och kollaborativt skrivande.*
- 1/12 Anders Björkvall: *Konsumentkultur och reklamstruktur i svenska tidskrifter från 1944 och 1984.*
- 8/12 Staffan Hellberg leder ett samtal om statistik utifrån några autentiska fall. Medverkar gör bl.a. Kristina Danielsson, Hans Strand och Jeanna Wennerberg. *Statistik för nordister.*

8 Externa kontakter och samarbeten

8.1 Anordnade konferenser, symposier och seminarier utanför institutionen

International Conference on Tone and Intonation. ESF Network on Tone and Intonation in Europé, Santorini (Grekland), 9–11 September. Arrangörer: Tomas Riad och Carlos Gussenhoven (Nijmegen).

Seminarium *Authenticity in language testing*, 29 november, med Dr. Barry O'Sullivan från Centre for Research in Testing, Evaluation and Curriculum in ELT at University of Roehampton, London, UK. Arrangör: Gunlög Sundberg tillsammans med Centrum för tvåspråkighetsforskning.

8.2 Föreläsningar utanför institutionen

Björkvall, Anders:

- *Om svenska reklamtexter och utvidgade text- och läsarbegrepp*. Sociolinguvistiska seminariet vid FUMS, Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet, 14 april.

Blåsjö, Mona:

- *Hur skriver man uppsats?* Gästföreläsning vid Sociologiska institutionen, Stockholms universitet, 5 april.

Danielsson, Kristina:

- *Högt och lågt i nybörjarläsning*. Föredrag i seminarieserien *Aktuell läsforskning*, Läspedagogiska institutet EMIR, Linköpings universitet, 25 mars.
- *Läsprocessen*. Föreläsning för personal på Centrum för Lättläst, Stockholm, 21 april.

Ekvall, Ulla:

- *Läroboken – begriplig och intressant?* Institutionen för lärarutbildning vid Uppsala universitet, 22 mars och 11 oktober.

Hellberg, Staffan:

- *Att skriva avhandling*. Doktoranddag vid institutionen för franska och italienska, Stockholms universitet, 5 oktober.

Jansson, Gunilla:

- *Kollaborativt skrivande i studentgrupper*. Kurs om studenters skrivande, Södertörns högskola, 18 mars.

Kahlin, Linda:

- *Bilder av tonårstjejer och deras självbilder*. Studiedag för lärare. Stockholm, 4 nov. Föreläsning av Linda Kahlin. "Det är inte så trångt som du tror." Syriantjejer diskuterar.

- *Kategorisering av kön och etnicitet i samtal mellan ungdomar*. Seminarium vid IIS, interaktion, identitet, språkstruktur, Stockholms universitet, 19 nov.

Källström, Magnus:

- *Ristarformler och runristare*. En presentation av ett avhandlingsämne. Högre seminarium vid Institutionen för nordiska språk, Uppsala, 9 mars.
- *Binamn knutna till runristare*. Runråd, Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet, 12 oktober.

Milles, Karin:

- *Språkets osynliga ordning*. Jämställdhetsseminariet, Institutionen för kulturanthropologi & etnologi, Uppsala universitet. Uppsala, 13 februari 2004.
- *Språkbruk, kön och makt* samt deltagande i seminarium på kursen Genus och Management på Industriell ekonomi, Tekniska högskolan, 6 september.
- *Under ytan – om kön och andra ordningar på arbetsmötet*. Föredrag för Forum för kvinnliga forskare i Uppsala, 18 oktober.

Nyborg, Roger:

- *Om uttals- och grammatikundervisning i svenska som främmande språk*. Konferens för svensklärare i USA, University of Wisconsin, Madison, 15 oktober.
- *Olika metoder vid undervisning i svenska som främmande språk*. Konferens för svensklärare i USA, University of Wisconsin, Madison, 16 oktober.
- *Metodiska tips i SFI-undervisningen*. Utbildningsförvaltningen, Stockholm, 23 april.

Riad, Tomas:

- *Metrics and grammar*. Minisymposium om metrik, Institutionen för lingvistik och filologi, Uppsala universitet, 22 april.
- *Metrik och grammatik*. Seminarium, Institutionen för lingvistik, Göteborgs universitet, 4 maj.

Schönström, Krister:

- *Svenska som andraspråk för döva*. Väddö folkhögskola, Danderyd, 23 mars.
- *Skriva och teckna, tvåspråkig utveckling hos döva grundskoleelever*. Konferens för universitets- och högskoletolkare, Stockholms universitet, 15 juni.

Simper-Allen, Pia:

- *Information om studier vid institutionen för nordiska språk och svenska som andraspråk för döva*. Avgångsklasser vid RGD/RGH (Riksgymnasiet för döva/hörselskadade), Örebro, 18 mars.

Strand, Hans:

- *Forskning om mediesamtal*. Institutionen för skandinavistik, Vilnius universitet, Litauen, 16 januari.
- *Hur man skriver uppsats*. Företagsekonomiska institutionen, Stockholms universitet, 13 februari och 3 september.
- *Studenters skrivfärdigheter*. Seminarium anordnat av Kvalitetsrådet vid Stockholms universitet, 25 november.

Svanlund, Jan:

- *Lexikalisering av sammansättningar. Sätter vi ihop betydelser lika enkelt som vi sätter ihop ord?* Seminarium vid Institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk, Umeå universitet, 22 november.
- *Sorgens tyngd och frågans vikt. Vad skiljer starka metaforer från svaga?* Föredrag vid Umeå universitet 22 november.
- *Sorgens tyngd och frågans vikt. Vad skiljer starka metaforer från svaga?* Seminarium vid Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet, 25 november

Svartholm, Kristina:

- *Svenska som andraspråk för döva*. Möte med/föreläsning för lärare vid Nya Broskolan, Älvsjö, 22 mars.
- *Tvåspråkighet*. Möte med/föreläsning för lärare vid Manillaskolan i Stockholm, 21 april.
- *Tvåspråkighet*. Utbildningsdag för teckenspråkstolkare i Södra regionen, Alvesta, 12 oktober.
- *Dövas tvåspråkighet*. Föräldrautbildning, Manillaskolan i Stockholm, 20 november.

8.3 Deltagande i konferenser, symposier, seminarier och kurser utanför institutionen

1st International Conference on Critical Discourse Analysis. Valencia, Spanien, 5–8 maj. Föredrag: Anders Björkvall. Offers of social identities in magazine advertising.

The 17th international meeting of field runologists. Bergen, Norge, 6–8 september. Deltagande: Magnus Källström.

VIº Congreso de las Américas Iº Congreso Nacional de Lectoescritura Panamá 2004. Panama City, Panamá 29 januari–1 februari. Föredrag: Kristina Svartholm. Teaching reading and writing to deaf children.

ALTE-möte, Bilbao, Spanien, 10–12 november. Deltagande: Gunlög Sundberg.

ALTE-möte med de nordiska medlemmarna. Bergen, Norge 12–13 mars. Presentation: Håkan Rosenqvist om det muntliga Tisus.

ASLA-konferensen 2004. ”Språk på tvärs.” Södertörn, 11–12 november. Presentation i workshopen ”Funktionell grammatik och kritisk textanalys

- vardagliga texter i ny belysning”: Andreas Nord. *Wattningen förrättas med kannan*. Den språkliga representationen av processkunskap i svenska texter om trädgårdsodling 1643–1996. Föredrag: Gunilla Jansson. Samförfattarskap i ett studentperspektiv. Deltagande (och sessionsledare): Hans Strand. Deltagande: Anders Björkvall.
- Att läsa och tolka text*. Halvdagsseminarium för doktorander och D-studenter med medeltidsämnen. Stockholm, 30 november. Seminarieledare: Rune Palm.
- Att läsa tyska på distans*. Stockholm, 21 september. Lunchseminarium. Deltagande: Roger Nyborg.
- Authenticity in language testing*, Stockholm, 29 november. Deltagande: Roger Nyborg.
- Central research problems in connection with the older runes*. Oslo, Norge, 3–4 september. Deltagande: Magnus Källström.
- Communication in the Workplace*. Uppsala, 6 april. Föredrag: Anna-Malin Karlsson. Goods, services and the role of written discourse – some results from the project Literacy Practices in Working Life.
- Doktorandsymposium Stockholm–Uppsala*. Institutionen för nordiska språk, Uppsala, 25 november. Presentation: Andreas Nord. Texter med jord under naglarna. Svenska trädgårdsböcker från 1643 till i dag.
- Educación Superior y Personas con Limitación Visual y Auditiva, Eliminando Barreras*. Bogotá, Colombia, 21 september. Föredrag: Kristina Svartholm. Experiencias de acceso de Limitados Auditivos a la Educación Superior. (Föredraget hölls på engelska.) Medverkan i paneldebatt m.m.: Kristina Svartholm.
- FAS-seminarium*. Stockholm, 12 mars. Tema: Formeluttryck. Deltagande: Roger Nyborg.
- FAS-seminarium*. Stockholm, 2 april. Pågående forskning om prefabricerade uttryck hos L2-inlärare. Deltagande: Roger Nyborg.
- Fiabe in LIS*. Turin, Italien, 22 oktober. Föredrag: Kristina Svartholm. Deaf Bilingualism.
- Forskardagarna*. Stockholm. 14–16 oktober. Föredrag: Anders Björkvall. Vilka läsaridentiteter erbjuder svensk reklam?
- Forskarens roll i samhället – paneldiskussion. EuroScience Open Forum 2004*. Stockholm, 24 augusti. Medverkande: Kristina Svartholm.
- Fortbildningsdag för högskolornas Tisus-samordnare*, Uppsala, 15 oktober. Föredrag: Mona Blåsjö (tills. m. Ann Blücker). Det akademiska skrivandet. Deltagande: Ronald Alfredsson.
- Fuost konferensen um övdalsku*. Älvdalen, 18–19 juni. Föredrag: Tomas Riad. Balans och harmoni i älvdalsmål.
- HRF:s konferens för föräldrar till hörselskadade barn*. Södertälje, 24–25 april. Föredrag: Kristina Svartholm. Hörselskadade barns språk – språkutveckling.

- Identity, Community, Discourse: English in Intercultural Settings.* Turin, Italien, 30 september–2 oktober. Föredrag: Kristina Svartholm. Teaching Literacy to Deaf Learners.
- Interaktions- och identitetsseminariet.* Stockholms universitet, 19 november. Deltagande: Hans Strand.
- Internationell konferens om Språk, hövlighet och genus: Med förankring i pragmatiken.* Helsingfors, 2–5 september. Föredrag: Linda Kahlin. Att analysera konstruktion av kön i interaktion. Deltagande: Karin Milles.
- Internordisk kommunikation, inläring, användning och språkteknologiska verktyg.* Stockholm, 12 november. Deltagande: Roger Nyborg
- Joint Swedish-Russian seminar.* Moskva, Ryssland, 16–21 maj. Föredrag: Åsa Helmersson. (1) Reading and Writing – Theory and Method. (2) A short introduction to Sign Language. (3) Do we need deaf adults in the school for the deaf?
- Jornada Académica, Instituto Nacional Para Sordos INSOR.* Bogotá, Colombia, 20 september. Föredrag: Kristina Svartholm. Políticas educativas para sordos en Suecia. (Föredraget hölls på engelska.) Medverkan i paneldebatt (“Lengua escrita para los sordos”) m.m.
- Language and identity.* Odense, 28 juni–4 juli. Deltagande: Linda Kahlin.
- Lärande med ITK.* Stockholm, 31 augusti. Lunchseminarium. Deltagande: Roger Nyborg.
- Medeltidsseminariet i Stockholm.* Heldagsexkursion till Uppland, 14 juni. Föredrag: Rune Palm. Altunastenen och dess bildframställningar.
- Modelling discourse: Theory and practice.* Seminarium med Jim R. Martin. Aalborg, Danmark, 21–22 juni. Deltagande: Andreas Nord.
- Mångspråkighet.* Höstkonferens, arr. Examinerade språkkonsulter i svenska. Stockholm, 15 oktober. Föredrag: Kristina Svartholm. Dövas tvåspråkighet. Deltagande: Andreas Nord och Pia Nordin.
- Namnsymposium* med deltagare från 14 SU-institutioner, Institutionen för orientaliska språk, Stockholm, 8 december. Föredrag: Håkan Rosenqvist. Svenska egennamns prosodi. Deltagande: Roger Nyborg.
- Nordic Testseminar,* Köpenhamn, 19–25 september. Deltagande: Gunlög Sundberg.
- Nordicas teckenspråksdagar 2004.* Helsingfors, Finland, 25–26 mars. Föredrag: Kristina Svartholm. Utbildning och forskning vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet (25 mars), Svenska som andraspråk för döva (25 mars), Dövas tvåspråkighet – erfarenhet från nationell och internationell samverkan (26 mars).
- Nordiskt möte om utveckling och livskvalitet för döva i förhållande till cochlea implantat.* Malmö, 15–16 april. Föredrag: Åsa Helmersson. Teckenspråk, viktigt för döva och hörselskadade elever.
- Nordiskt seminarium om livskvalitet och livslångt lärande.* Oslo, Norge, 4–5 november. Föredrag: Krister Schönström. Tvåspråkig inläring.

- Nätverkskonferens för högskolornas språkverkstäder.* Anordnad av Rekryteringsdelegationen, Borås, 23 november. Föredrag: Mona Blåsjö. Akademiskt skrivande.
- OFTI.* Linköping, 17–18 september. Deltagande: Staffan Hellberg.
- Pedagogic National University.* Bogotá, Colombia, 22 september. Seminariedag om dövas tvåspråkighet. Föredrag och övrig medverkan: Kristina Svartholm.
- Rekryteringsdelegationens slutkonferens.* Stockholm, 22 oktober. Deltagande: Hans Strand.
- Runor och namn 2.* Uppsala, 23 oktober. Seminariet för nordisk namnforskning. Föredrag: Magnus Källström. Strövtåg bland defekta runföljder – **...ihraR** (U 929), **...un huki** (U 973) och **suþr[tana]** (DR 217).
- Seminarium om prästutbildning för döva.* Härnösand, 23 april. Medverkande: Pia Simper-Allen och Kristina Svartholm.
- Sociolinguistics Symposium.* Newcastle, Storbritannien, 1–4 april. Föredrag: Gunlög Sundberg. The co-construction of self in intercultural job interviews – a resource and a constraint.
- Studiebesök vid Stockholms universitet, information om Avdelningen för teckenspråk vid Institutionen för lingvistik och om Svenska som andraspråk för döva.* 8 oktober. Medverkande: Kristina Svartholm.
- SUHF:s nionde seminarium för kvinnligt akademiskt ledarskap.* Lidingö, 25–26 oktober. Deltagande: Kristina Svartholm.
- Svenska dyslexiföreningens utbildningskonferens.* Stockholm, 23–24 april. Deltagande: Kristina Danielsson.
- Svenska språkets historia 8.* Lund, 21–22 maj 2004. Föredrag: Sven Lange. Orddöd i svenskan, perioden 1800–2000 med tyngdpunkten förlagd till 1800-talet. Föredrag: Inger Lindell. Brev från Vadstena kloster. Plenarföredrag: Tomas Riad. Historien om tonaccenten. Deltagande: Rune Palm.
- Svenskans beskrivning 27.* Växjö, 14–15 maj. Svenska – lokalt och globalt. Föredrag: Linda Kahlin. Kategorisering utifrån etnicitet; Anna-Malin Karlsson. Hur kan man jämföra en byggnadsritning, en fraktsedel och ett kvitto? En diskussion utifrån några textanalyser från projektet Skriftbruk i arbetslivet; Lars Melin. Ger klangeffekter effekt? Deltagande: Ronald Alfredsson, Yvonne Carlsson, Anna Hallström, Staffan Hellberg, Karin Milles, Andreas Nord, Roger Nyborg, Håkan Rosenqvist, Hans Strand, och Urban Östberg.
- Teaterseminarium.* Lund, 26 april. Föredrag: Åsa Helmersson. Teckenspråk för barn/Barns behov av ett fungerande språk.
- The citizen's use and comprehension of information on the Internet.* Uppsala, 18–19 juni. Föredrag: Anders Björkvall och Anna-Malin Karlsson. Discourse and the World Wide Web: In search of the unprivileged user.

Theoretical Issues in Sign Language Research, TISLR 8. Barcelona, Spanien, 30 september–2 oktober. Deltagande: Krister Schönström och Pia Simper-Allen.

Third Nordic Conference on Cultural and Activity Research. Köpenhamn. 3–5 september. Föredrag: Mona Blåsjö. The mediational means of reasoning in the academic disciplines of economics and history.

Tisus samrådsgrupp: seminarium om skrivande. Uppsala, 15 oktober. Deltagande: Håkan Rosenqvist.

Tone and Intonation in Europe. Workshop Cascais, Portugal, 1–4 april. Deltagande: Tomas Riad.

Tvåspråkighet i fokus – identitet, språk och lärande. Stockholm, 11–12 mars. Föredrag: Charlotte Engblom och Linda Kahlin. Samtalet som identitetsskapande arena.

Tvåvetenskaplig berättelseforskning, Stockholm, 3–5 september. Föredrag: Staffan Hellberg. Berättelser i svensk samtalsforskning. Deltagande: Yvonne Carlsson.

Campus konferens, Stockholm, 21 april. Deltagande: Judith-Ann Chrystal.

Kvalitetsseminariet om akademiskt skrivande, Stockholm, 25 november. Deltagande: Judith-Ann Chrystal.

8.4 Annat mer varaktigt samarbete

(gästforskare eller gästlärare vid andra universitet, forskar- och lärarutbyte etc., nätverk)

Björkvall, Anders och Melin, Lars:

- Lärare på Grafiska linjen, Institutionen för tillämpad kommunikationsvetenskap, Stockholms universitet. Delkursen Språklig kommunikation, 2 p.

Corell, Margareta och Sundberg, Gunlög:

- Svenska representanter för ALTE, Association of Language Testers in Europe, samt i den nordiska arbetsgruppen.

Hellberg, Staffan:

- Centrum för metriska studier (CMS). Internordiskt nätverk för metrikforskning.

Karlsson, Anna-Malin:

- Medverkade som gästlärare på forskarutbildningskursen Diskursanalys som gavs vid Örebro universitet under våren.
- Forskare vid Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet, 1 juli–31 december.

Lange, Sven:

- Vetenskapligt och pedagogiskt utbyte med a) prof. Jurij Kusmenko Nordeuropa-Institut, Humboldt-Universität zu Berlin Tyskland b) Carla Falhuomini, Facolta di lingue e letterature straniere, Univer-

sità Sassari, Italien c) Ruth V. Fjeld Avdeling for leksikografi, INL, Universitetet i Oslo, Norge

Riad, Tomas:

- Gästprofessor vid Skandinavistikos katedra, Vilnius universitet. Huvudhandledare för Ugnius Mikucionis och bihandledare för Raimonda Jonkute.
- Forskningsamarbete med Chris Golston, CSU Fresno om versmetrik.
- Tone and Intonation in Europe (TIE). Nätverk sponsrat av European Science Foundation (ESF). Avslutningskonferens 9–11 september 2004 på Santorini, Grekland.
<<http://www.let.kun.nl/tie/defaultcon.htm>>

Strand, Hans:

- Handledare för Raimonda Jonkute, doktorand vid Institutionen för skandinavistik, Vilnius universitet.
- Språkverkstan vid Stockholms universitet.

9 Förtroendeuppdrag

9.1 Uppdrag inom Stockholms universitet

Alfredsson, Ronald:

- Facklig förtroendeman för Lärarförbundet Högskolesektionen TCO.

Asplund, Johan:

- Medverkar i Stockholms universitets referensgrupp för utveckling av universitetets och institutionernas webbplatser.

Hellberg, Staffan:

- Suppleant i humanistiska fakultetens anställningsberedning.

Milles, Karin:

- Fackligt uppdrag inom Sacorådet.

Nordin, Pia:

- Medverkar i Stockholms universitets referensgrupp för utveckling av universitetets och institutionernas webbplatser.

Schönström, Krister:

- Kassör i Doktorandrådet Nordiska språk.

Svartholm, Kristina:

- Ledamot i Stockholms universitets beredningsgrupp för fördelning av medel till projekt för samverkan med det omgivande samhället.

Strand, Hans:

- Institutionsombud för Saco.
- Ledamot i Sacorådet.

9.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd

Karlsson, Anna-Malin:

- Ledamot i Forskningskommittén för modern svenska.

Skarström, Bo Inge:

- Ordförande i Lärostudions rådgivande nämnd.

Strand, Hans:

- Ledamot i Forskningsnämnden för modern svenska.

9.3 Priser, stipendier o.d.

Danielsson, Kristina:

- Vitterhetsakademiens pris för förtjänt vetenskapligt arbete.

Björkvall, Anders:

- Stipendium ur Ridderstads stiftelse för historisk grafisk forskning.

Kahlin, Linda:

- Resebidrag ur Wallenbergstiftelsens fond.

Sundberg, Gunlög:

- Stipendium ur Svenska akademiens fond för forskning i modern svenska och för svensk språkvård, samt stipendium ur Stiftelsen Markusens studiefond.

Åström, Patrik:

- Stipendium ur Henrik Granholms stiftelse.

9.4 Ledamot i akademier o.d.

Hellberg, Staffan:

- Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien.

9.5 Medlem i redaktionskommitté/Editorial Board

Danielsson, Kristina:

- Dyslexi – aktuellt om läs- och skrivsvårigheter.

Hellberg, Staffan:

- Maal og Minne.

Riad, Tomas:

- Nordic Journal of Linguistics.
- Journal of Germanic Linguistics.

Strand, Hans:

- En av redaktörerna för Språk och stil.

9.6 Övriga externa förtroendeuppdrag

Hellberg, Staffan:

- Styrelseledamot Folkuniversitetsföreningen.
- Ledamot Svenska språknämnden.
- Suppleant Lärarhögskolans nämnd för forskarutbildning.

Karlsson, Anna-Malin:

- Sekreterare i ASLA.

Källström, Magnus:

- Ledamot Namnberedningen i Stockholms stad.

Larsson, Inger

- Styrelseledamot i Runica et mediaevalia.

Strand, Hans:

- Ledamot i Språkvårdssamfundets styrelse.
- Revisor i FISK (Föreningen Individ Samhälle Kommunikation).

Sundberg, Gunlög:

- Medlem i referensgrupp för sfi-provet. Centrum för tvåspråkighetsforskning.

Svartholm, Kristina:

- Ledamot i Svenska språknämnden.
- Styrelseledamot (vice ordf.) i Stockholms Akademiska Forum (t.o.m. 30 maj)
- Styrelseledamot i Fulbright Commission (Nämnden för svensk-amerikanskt forskarutbyte), ledamot i dess Screening Committee.

10 Enstaka uppdrag

10.1 Sakkunnig vid tjänstetillsättning

Ekvall, Ulla:

- Sakkunnig vid tillsättning av lektorstjänst i svenska med didaktisk inriktning vid Högskolan Kristianstad

Svartholm, Kristina:

- Sakkunnig i befordringsärendet vid Göteborgs universitet.

10.2 Ledamot av betygsnämnd

Ekvall, Ulla:

- Mona Blåsjös disputation i nordiska språk: *Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer*. Stockholms universitet, 5 november.

Hellberg, Staffan:

- Jeanna Wennerbergs disputation i nordiska språk: *Tempus och transitivitet i dövas skrivna svenska*, Stockholms universitet, 5 juni.
- Carina Anderssons disputation i franska: *Équivalence et saillance dans l'expression de la localisation frontale dynamique en suédois et en français*. Uppsala universitet, 27 november.
- Gunlög Sundbergs disputation i nordiska språk: *Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare*. Stockholms universitet, 17 december.

Karlsson, Anna-Malin:

- Anna Gunders disputation i litteraturvetenskap (litteratursociologi): *Hyperworks: On Digital Literature and Computer Games*. Uppsala universitet, 25 september.

Lange, Sven:

- Ulf Larssons disputation i nordiska språk: *De fyra elementen*. Stockholms universitet 26 maj.

Riad, Tomas:

- Peter Sundkvists disputation i engelska: *The Vowel System of a Shetland Accent of Scottish Standard English*. Stockholms universitet, 20 mars.

Strand, Hans:

- Magnus Fernbergs disputation i nordiska språk: *Kåseristil*. Göteborgs universitet, 24 april.
- Charlotte Engbloms disputation i nordiska språk: *Samtal, identiteter och positionering. Ungdomars interaktion i en mångkulturell miljö*. Stockholms universitet, 19 maj.
- Orla Vigsøs disputation i nordiska språk: *Valretorik i text och bild. En studie i 2002 års valaffischer*. Uppsala universitet, 18 december.

Svartholm, Kristina:

- Anna Vogels disputation i nordiska språk: *Swedish dimensional adjectives*. Stockholms universitet, 4 juni.

10.3 Fakultetsopponent

Ingen detta år.

10.4 Lektor/fackgranskare

Björkvall, Anders:

- Referee-granskare för *European Journal of Cultural Studies*

Danielsson, Kristina:

- *Scandinavian Journal of Educational Research*

Hellberg, Staffan:

- *Lingua*
- *Språkriktighetshandbok* utg. av Svenska språknämnden

Riad, Tomas:

- *LabPhon 9 abstracts*
- *Phonology*
- *Lingua*
- *Studia Linguistica*
- *Nordic Journal of Linguistics*
- *Linguistics*

Svartholm, Kristina:

- *TESOL Quarterly*

10.5 Övriga uppdrag utanför den egna institutionen

Danielsson, Kristina:

- Ledamot i arbetsgrupp vid LHS med uppdrag att utreda behovet av, förutsättningarna för, och konsekvenserna av att införa en obligatorisk del om läs- och skrivutveckling/språk- och begreppsutveckling i lärarexamen med inriktning mot arbete med yngre åldrarna.

Nordin, Pia:

- Uppdrag åt Riksmedicinalverket att utveckla mallar för obduktionsprotokoll.

Svartholm, Kristina:

- Medverkan i LOTS-projektet (utveckling av läromedel för vuxna döva med teckenspråk som första språk), Nationellt Centrum för Flexibelt Lärande, Härnösand.
- Medverkan i referensgrupp angående framtida behov av lärarutbildning och vidareutbildning för döva och hörselskadade barn och ung-

domar. (Regeringsuppdrag till Lärarhögskolan i Stockholm och Örebro universitet.)

- Expertgranskning av ”New Zealand Sign Language in the New Zealand Curriculum”, draft proposal, February 2004, The New Zealand Ministry of Education.

1 1 Publikationer av anställda vid institutionen

1 1.1 Vetenskapliga publikationer

1 1.1.1 Monografier, artiklar och recensioner

Björkvall, Anders. Modellläsare i svensk tidskriftsreklam. Erbjudanden om olika typer av konsumerande identiteter. I: B. Melander m.fl. (red.) *Svenskans beskrivning* 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 87–96.

Blåsjö, Mona: *Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer*. Almqvist & Wiksell 2004.

Hedeboe, Bodil: "Genre og stemme i gymnasieelevers argumenterende tekster". I: *Texter om svenska med didaktisk inriktning*. Andra nationella konferensen i svenska med didaktisk inriktning. Göteborg 8–9 januari. SmDi. S. 47–73.

Hellberg, Staffan: Using corpus data in the Swedish Academy grammar. I: *Corpus linguistics. Readings in a widening discipline*. Ed. by Geoffrey Sampson and Diana McCarthy. London & New York: Continuum. S. 122–136.

Hellberg, Staffan: [Rec. av] Strzelecka, Elzbieta, Svenska partikelverb med in, ut, upp och ner. En semantisk studie ur kognitivt perspektiv. I: *Språk och stil NF* 14. S. 219–228.

Hellberg, Staffan: Tilltal i de breda folklagren. I: *Språk och stil NF* 14. S. 171–172.

Jansson, Gunilla: "Hur kan man säga det på ett bättre sätt." Interaktion och skrivprocess i heterogena studentgrupper på en ingenjörsutbildning. I: *Språk och Stil* 13. S. 87–122.

Jansson, Gunilla: "Fast vi måste ha ett annat ord." Kollaborativt text- och meningsbygge i en mångkulturell högskolemiljö. I: B. Melander m.fl. (red.) *Svenskans beskrivning* 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 123–133.

Junefelt, Karin: Identity and Development: Lessons Learned From a Blind Child. I: *Topics in Language Disorders*, 24 (3), July–September 2004. The Social Construction of Identity: The Clinical Challenge. S. 187–200.

Karlsson, Anna-Malin: How to build a house from reading a drawing – Professional and popular mediations of construction. *Visual Communication* 3(3) 2004. S. 251–279.

Karlsson, Anna-Malin: Kraftfulla punkter. Akademiskt skriftbruk i sin mest övertygande form? I: Bäcklund, Börestam, Melander Marttala & Näslund (red.) *Text i arbete/Text at work*. Uppsala. S. 78–89.

Karlsson, Anna-Malin: *Varor och tjänster. Om skriftbruk i butiken*. Rapport nr 6 från projektet Skriftbruk i arbetslivet.

- Karlsson, Anna-Malin*: "Vad vill vi att kunden ska köpa?" En diskursanalytisk studie av identifikationsmöjligheter i texter för butiksanställda. I: *Språk och stil NF* 14. S. 63–88.
- Karlsson, Anna-Malin & Ledin, Per*: Människor och ting. Om skriftens roll på äldreboendet och på bygget. I: B. Melander m.fl. (red.) *Svenskans beskrivning* 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 134–145.
- Källström, Magnus*: **haiRa**, **hiRa** och **haramsrka**. Två namnbelägg, tre tolkningar. I: *Blandade runstudier* 3, Runrön 18. Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. S. 19–41.
- Källström, Magnus*: Recension av Om runstenar i Jönköpings län, Småländska kulturbilder 2002. I: *Fornvännen* 99. S. 250–252.
- Källström, Magnus*: Samlingsrecension av Enoksen, Lars Magnar, 2003, Vikingarnas egna ord, Lund, samt Nylén, Erik & Lamm, Jan Peder, 2003, Bildstenar, 3. utvidgade och kompletterade svenska uppl. Stockholm. I: *Historisk tidskrift* 124. S. 487–489.
- Källström, Magnus*: Svedbalke, Häre och Harmsorge. Om namngivning i Södermanland under vikingatiden. I: A. Åkerlund (red.) *Kulturell mångfald i Södermanland* 2, Nyköping; Länsstyrelsen i Södermanlands län. S. 60–67.
- Melin, Lars med Lisa Hedström*: Ska det viktigaste komma först. I: *Språkvård* 2004:4. S. 4–6.
- Melin, Lars*: *Språkpsykologi. Hur vi talar, lyssnar, läser och skriver*. Studentlitteratur.
- Melin, Lars*: Övertygad? Om effekten av persuasiva strategier. I: B. Melander m.fl. (red.) *Svenskans beskrivning* 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 208–216.
- Riad, Tomas*: [Rec. av] Tor G. Hultmans Svenska akademiens språklära. I: *Språk och stil* 14. S. 184–190.
- Riad, Tomas*: Review of Michael Getty: The Metre of Beowulf. A constraint-based approach. *Language* 80.4. S. 852–855.
- Riad, Tomas*: Syllabification and Word Division in Gothic. *Journal of Germanic Linguistics* 16.2. S. 173–202.
- Riad, Tomas & Chris Golston*: Scansion and Alliteration in *Beowulf*. I: Hans-Gert Roloff (red.) *Jahrbuch für International Germanistik*, 2003. S. 77–105. Peter Lang (tryckt 2004).
- Riad, Tomas & Larsson, Nils*: Ibrahim kallas Ibbe. *Språkvård* 2004:4. S. 7–13.
- Rosenqvist, Håkan*: Markering av prosodi i svenska ordböcker och läromedel. I: Ekberg/Håkansson (red.) *Nordand* 6, *Sjätte konferensen om Nordens språk som andraspråk*. Lund 2004.
- Strand, Hans*: [Rec. av] Lena Levins avhandling Massmedial gestaltning och vardagsförståelse. Versioner av en arbetsplatsomvandling. I: *Språk och stil* 14. S. 197–202.

- Strand, Hans*: Skrivträning och genrekompetens. Den akademiska skrivundervisningens möjligheter och begränsningar. I: *Text i arbete/Text at Work*. Uppsala: Institutionen för nordiska språk och ASLA 2004. S. 181–190.
- Sundberg, Gunlög*: Institutionella samtal som lärandemiljö. I: M. Olofsson (red.) *Symposium 2003. Arena andraspråk*. HLS förlag. S. 82–104.
- Sundberg, Gunlög*: Med andra ord – omformuleringar som kommunikativ resurs för meningsskapande i andraspråkssamtal. I: L. Ekberg & G. Håkansson (red.) *Nordand 6. Konferensvolym från Sjätte konferensen om Nordens språk som andraspråk*. S. 261–272.
- Sundberg, Gunlög*: Omformuleringar som resurs och begränsning. I: *Text i arbete/Text at work*. Festskrift till Britt-Louise Gunnarsson den 12 januari 2005. S. 198–206.
- Svanlund, Jan*: Varför är sex så knepigt? I: *Språkets vård och värden – en festskrift till Catharina Grünbaum*. Norstedts Ordbok. S. 134–145.
- Svartholm, Kristina*: Teaching reading and writing to deaf children. I: VI° *Congreso de las Américas I° Congreso Nacional de Lectoescritura Panamá, 2004*. CD-rom. APALEC, Panamá.
- Söderberg, Barbro*: [Rec. av] Svenska på scen. Språk och språkanvändning i svensk dramatext från tre sekler. Red. Siv Strömquist. Uppsala 2003. I: *Språk och stil* 14. S. 204–209.

11.2 Forskningsinformation

11.2.1 Populärvetenskapliga publikationer

Björkvall, Anders:

- Bilden, skriften och modellläsaren. I: *Språkvård* 2004:2. S. 4–8.

Karlsson, Anna-Malin:

- Skriften och makten. I: *Språkvård* 2004:2. S. 30–34.

Källström, Magnus:

- Vem var runristaren? I: *Vikingar från alla håll. Föredrag vid seminarium på Historiska museet i Stockholm, tisdagen den 3 december 2002*. Stockholm: Historiska museet. S. 27–29.

Melin, Lars:

- *Corporate bullshit*. Svenska förlaget
- Fattaru. I: *Forskning och framsteg* 2004.

Palm, Rune:

- *Vikingarnas språk. Ca 750–1200*. Norstedts

Strand, Hans:

- Var språket bättre förr? I: Aniansson, Eva (red.) *Bästa språket. Ett urval artiklar ur Språklådan i Upsala Nya Tidning*. (Ord och stil. Språkvårdssamfundets skrifter 35.) Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 53–54.

Sundberg, Gunlög m.fl.:

- Tillämpad språkvetenskap vid språkfärdighetsbedömning: Tisus. I: *Asla-information* 30:1–2. S. 6–18.

Svartholm, Kristina:

- Ensenyar a llegir i escriure als nens sords. I: *L'Espai* 2004: 13. S. 10–11.
- Ang. Arne Risbergs artikel I NTD nr 1–04. I: *Nordisk Tidskrift för hörsel- och dövundervisning* nr 2/3 2004. S. 22–23.

Östberg, Urban:

- Kyligt familjedrama vid dynranden (rec. av Anna Enquists ”Isbärarna”). I: *Nya Wermlands-Tidningen* 4/2 2004.
- Nytt svenskt rimlexikon. I: *Språkbruk* 2004:3.
- Svensk-nederländsk språkkontakt. I: *Språkbruk* 4/2004.

11.2.2 Andra smärre bidrag; offentliga föreläsningar och medverkan i radio/TV

Björkvall, Anders:

- Medverkan i Genusmaskineriet (UR/Sveriges Television) om genus i massmedier, 2 februari.
- Medverkan i Rapport, Sveriges Television, om reklam riktad till ungdomar, 4 augusti.

Danielsson, Kristina:

- Intervju i Språket, P1, 9 mars.

Källström, Magnus:

- *Från Ragnälv i Eggeby till August Fries i Sandvik – Runstensresare och runristare i Spånga och Järfälla.* Sandviks gårdsförenings årsmöte, Sandvik, Järfälla, 5 mars.

Melin, Lars:

- Medverkade i P1 Språket, 13 januari.
- Medverkade i P1 Nyhetsmorgon, 24 november.
- Medverkade i TV4 Finansnytt, 27 november.
- Medverkade i TV4 morgonprogram, 13 december.
- Medverkade i Radio Stockholm, 15 december.

Palm, Rune:

- *Vikingen hemmavid och bortom haven. Clioresa till runristningarna i norra Vallentuna,* 15 maj.
- Intervju, Radio Stockholm, 26 oktober.
- Intervju, Radio Blekinge, 23 november.
- Intervju, Svenska kustradion i Spanien, 26 november.
- Intervju, Sveriges Radio International, 8 december.
- *Att skriva om vikingarnas språk.* Föredrag hållet vid Starks (Stockholmsarkeologernas) julfest, 8 december.

Simper-Allen, Pia:

- *Svenska som andraspråk för döva*. Information till besökare från en japansk dövskola med döv lärare, studenter och teckenspråkstolkare, 11 mars.
- Information om kurser inom svenska som andraspråk för döva vid studiedag tillsammans med Institutionen för lingvistik, Avdelningen för teckenspråk, 19 mars.

11.3 Läromedel

Melin, Lars:

- *Språkpsykologi. Hur vi läser, skriver, lyssnar, talar och minns*. Liber.

Rosenqvist, Håkan:

- *Ordbildning och uttal*, 2:a upplagan (omarbetad). Kompendium avsett att användas inom ämnet svenska som främmande språk, nivå 3 och Gruf. 57 s. Institutionen för nordiska språk.

12 Institutionens publikationer

12.1 ACTA: Staffan Hellberg (redaktör)

Jeanna Wennerberg: Tempus och transitivitet i dövas andraspråk. (Nr 33.)

Charlotte Engblom: Samtal, identiteter och positionering. Ungdomars interaktion i en mångkulturell miljö. (Nr 34.)

Ulf Larsson: De fyra elementen. En semantisk motivstudie i Gunnar Ekelöfs En Mölna-Elegi. (Nr 35.)

Anna Vogel: Swedish Dimensional Adjectives. (Nr 36.)

Mona Blåsjö: Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer. (Nr 37.)

Gunlög Sundberg: Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare. (Nr 38.)

12.2 MINS: Inger Larsson (redaktör)

Inget publicerat under året.

12.3 NNS: Inger Larsson (redaktör)

Inget publicerat under året.

12.4 Avhandlingar, uppsatser och examensarbeten

12.4.1 Doktorsavhandlingar

Blåsjö, Mona: Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer.
Handledare: Hans Strand.

Engblom, Charlotte: Samtal, identiteter och positionering. Ungdomars interaktion i en mångkulturell miljö. Handledare: Staffan Hellberg.

Larsson, Ulf: De fyra elementen. En semantisk motivstudie i Gunnar Ekelöfs En Mölna-Elegi. Handledare: Staffan Hellberg.

Sundberg, Gunlög: Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare. Handledare: Britt-Louise Gunnarsson.

Wennerberg, Jeanna: Tempus och transitivitet i dövas andraspråk. Handledare: Kristina Svartholm.

Vogel, Anna: Swedish dimensional adjectives. Handledare: Staffan Hellberg.

12.4.2 C/D-uppsatser

- Ahremark Nilsson, Christian*: Emos och MeeGos – ett hot mot svenska språket? En undersökning om datorkommunikationens inverkan på ungdomars skriftspråk i skolarbeten.Handledare: Karin Milles.
- Ahremark Nilsson, Christian*: ”Hehe, hare puss gubben!” En undersökning om hur ungdomar kommunicerar med varandra via gästböcker på Lunarstorm.Handledare: Karin Milles.
- Alvén, Terese*: Tag lines – ett kommunikativt hjälpmedel. En analys av 1000 tag lines uppbyggnad.Handledare: Lars Melin.
- Andersson, Nils*: Anarkistiska ord.Handledare: Bodil Hedeboe.
- Banach, Monika*: Att översätta realia. Svenska kulturspecifika element i översättning till polska.Handledare: Mats Larsson.
- Blomström, Vendela*: Lån och självständighet i utländska studenters skriftliga prov.Handledare: Gunilla Jansson.
- Costoulas, Emilia*: Hänger ungarna i baren eller i barren? Uttalssvårigheter i svenskan för personer med grekiska som modersmål.Handledare: Tomas Riad.
- Dahlberg, Johan*: Ordet flöjt i OSA – en resa utan slut?Handledare: Sven Lange.
- Dudek, Christian*: 4 märkens kaffeannonser. En undersökning av fyra kaffemärkens annonser i tidningen Allt om mat 1983–2003.Handledare: Kristina Jämtelid.
- Ekeroth, Monika*: Andraspråkslevers tillämpning av inversion och kongruensböjning i godkända Sfi-prov.Handledare: Gunilla Jansson.
- Elding, Birgitta*: Befallningsmännens rannsakingar i Uppland.Handledare: Sven Lange.
- Ericsson, Jennie*: Bra, bättre, bild. En studie om användandet av bilder i riksdagspartiernas broschyrer.Handledare: Lars Melin.
- Fjärstedt, Klas*: Reklam i tunnelbanan. En undersökning av retoriska stildrag i tunnelbanereklam från 1950-talet och 2000-talet.Handledare: Lars Melin.
- Gusterman, Mia-Lena*: En veckas referentbeteckningar i Ekot.Handledare: Sven Lange.
- Haglund, Yrja*: Humor i översättning. En jämförande studie av fyra Pinocchio-versioner på svenska.Handledare: Lars Melin.
- Hedström, Elisabeth*: Viktigaste först – viktigast för begripligheten?Handledare: Lars Melin.
- Holm, Helena*: Funktionell grammatik. Ett analytiskt redskap i undervisningssituationer.Handledare: Bodil Hedeboe.
- Holmén Jenny*: Från danska till svenska. En studie av översättningsproblematiken hos två moderna, skönlitterära verk.Handledare: Bodil Hedeboe.

- Hägglund, Sandra:* Obrukliga ord från Nordforss lexikon (1805) hos SAOB.Handledare: Sven Lange.
- Jonsson, Jessica:* ”Att lägga av med gotländskan är en dödssynd”. En undersökning om gotlänningars attityd till sin dialekt. Handledare: Rune Palm.
- Jönsson, Anna:* Hur säger man intersubjektivitet första gången? En undersökning av lärarens och teckenspråkstolkens strategier vid introduktion av facktermer i en föreläsning. Handledare: Rune Palm.
- Karlsson, Malin:* Att värdera text. En deskriptiv analys av metaspråket i bedömningsmallarna till det nationella provet i svenska. Handledare: Lars Melin.
- Karlsson, Ola:* Skrivstöd för andraspråksskribenter – användaranpassning av språkkontrollen Granska för andraspråkssvenskar som skriver i arbetet. Handledare: Olle Josephson och Ola Knutsson.
- Laidoner, Kadri:* Formvariation hos idiom. Avvikelser från den kanoniska formen hos idiom i svensk press 1976–2002. Handledare: Jan Svanlund.
- Larsson, Sara:* Att bli en kaktus eller finna sig själv. Metaforers förklarande roll i fem offentliga privatsamtal. Handledare: Sven Lange.
- Lindevall, Anna:* Perspektivanalys av Joyce Carol Oates Blonde. Handledare: Per Mårtenson.
- Lindström, Sara:* Ord med frekvensen ett. En studie av ord med frekvensen ett i Doktor Glas och deras översättning till tyska. Handledare: Sven Lange.
- Meilink, Johanna:* Skriftbruket på en förskola. En undersökning av vad och hur en förskollärare skriver och läser i sitt arbete. Handledare: Anna-Malin Karlsson.
- Mendrinós, Theodor:* Är språket sjukt och därför i behov av vård? En diskussion om svensk språkvård. Handledare: Per Mårtenson.
- Mossige-Norheim, Inge-Björn:* Betoningsvariation hos vissa förled: anti-, semi- och sub-. Handledare: Tomas Riad.
- Myrberg, Sara:* Infinitivfraser i svenskan. Konstruktionsgrammatisk analys av infinitivfrasers betydelse. Handledare: Staffan Hellberg.
- Myrberg, Sara:* Om betydelseskilnaden mellan infinitivfraser och narrativa bisatser. Handledare: Tomas Riad.
- Nygren, Åsa:* Hellre själv än ensam – en studie av hur orden själv och ensam används. Handledare: Bodil Hedeboe.
- Ojala, Tiia:* ”Man måste kunna påverka människors tänkandet” Grammatiska fel i TISUS-uppsatser. Handledare: Gunilla Jansson.
- Olsson, Jenny-Leontine:* Ska hemmafrun bort? Ett exempel på diskursiv maktkamp om en institution i förändring. Handledare: Anders Björkvall.
- Otterheim, Annika:* Så minns vi dem. En genusstudie av nekrologer. Handledare: Per Mårtenson.
- Palatu, Ly:* Svenska lånord i dagens estniska. Handledare: Rune Palm.

- Peterson, Anja:* ”Kan svenskar säga på sänt sätt?” En studie av tre utländska studenters skrivprofil i individuellt och kollaborativt skrivande.Handledare: Gunilla Jansson.
- Poignant, Olle:* Vad betyder den, snälla om du kan hjälpa mig .... Interaktion och samarbete i ett samtal om en blankett. Analys av en elevs samtal med en sekreterare på Sfi-skolan i Vårberg. Handledare: Gunlög Sundberg.
- Pryke, Nicola:* Kung Christian och Järladyjantan. En studie av språket i sportmedier ur ett genusperspektiv. Handledare: Anna-Malin Karlsson.
- Reuter Dahl, Magnus:* Inskrifter i puts, sten och trä. Rumsliga spridningsmönster av medeltida runinskrifter i kyrkor utifrån geografiska parametrar, placering och innehåll. Handledare: Rune Palm.
- Ringberg, Anna:* Den onde, den gode och den fula. Om gymnasisters användning av de sexusbestämda adjektivändelserna. Handledare: Tomas Riad.
- Strömberg, Fanny:* Hjärta: bulta, gelé, kärlek och transplantation. Ett ordassociationstest med ungdomar i åldern 14–15 år. Handledare: Lars Melin.
- Sundstedt, Martin:* Det papperslösa kontoret – myt eller verklighet? En fallstudie av skriftbruket i ett IT-yrke. Handledare: Anna-Malin Karlsson.
- Van de Moortel, Sophie:* Pojkar och flickor svär – enkätundersökning om ungdomars attityder till och användning av svordomar. Handledare: Inger Lindell.
- Wernström, Matilda:* Knífr mäkti. Engångsord i de vikingatida runinskrifterna. Handledare: Rune Palm.
- Vestner, Marcel:* Vacklande pluralbruk i svenskan. En studie om s-pluralens normering och dess bruk i svensk dagspress 1965–2003. Handledare: Bodil Hedeboe.
- Widgren, Kristina:* En studie av verbanvändningen hos invandrarelever på gymnasiet. Handledare: Gunilla Jansson.
- Vill, Maire:* Ordspråk i skrift. En undersökning om användning av ordspråk i tidningar och romaner. Handledare: Inger Lindell.
- Winther, Erika:* Att puttra fram och gnissla iväg. En studie av ljudverbs användning som rörelseverb i svenska. Handledare: Staffan Hellberg.
- Yliselä, Antti:* Svenskars attityd till finsk brytning och finlandssvenska. Handledare: Tomas Riad.

12.4.3 Examensarbeten på Språkkonsultlinjen

- Antonsson, Anna:* Svenska, engelska och akademiska. Sju doktoranders syn på samspelet mellan svenska och engelska på högskolan. Handledare: Kristina Jämtelid.
- Axelsson, Adam:* Den som söker skall finna. En användarundersökning av tre kommuners webbplatser. Handledare: Lars Melin.

- Berg, Ulrika:* Flera skribenter – en avsändare. En undersökning av vilka faktorer som bidrar till att skapa konsekvens i museiutställningars texter.Handledare: Mona Blåsjö.
- Blomqvist, Carl:* Att beskriva innehåll. Mätning av publicitet med hänsyn till flera aspekter av en texts innehåll. Handledare: Lars Melin.
- Carlberg Eriksson, Charlotta:* På rätt väg – analys av språket i brev och beslut vid fordonsskatteenheten. Handledare: Jan Svanlund.
- Dahlstrand, Helena:* Att förenkla det svårbegripliga. Handledare: Lars Melin.
- Edemo, Anna:* ”Man ska ju uttrycka sig på ett annat språk”. Fyra studenters möte med den akademiska texten. Handledare: Anna-Malin Karlsson.
- Eeg-Olofsson, Jens:* En studie i lättläst information. Handledare: Kristina Danielsson.
- Johansson, Helena:* Språkvärden, visionen och verkligheten eller Konsten att förändra myndigheters språk. Handledare: Mona Blåsjö.
- Järneström, Åsa:* ”Mormor ska förstå”. En studie av kommunikationen mellan handläggare och politiker i den kommunala förvaltningen. Handledare: Jan Svanlund.
- Melin, Eva:* Vem gör vad på webben? En analys av en webbredaktörs roll i arbetet med stockholm.se. Handledare: Mona Blåsjö.
- Olsson, Ingrid:* Vem styr på intranätet? En användarundersökning med fokus på sändarstyrning och mottagarval. Handledare: Anna-Malin Karlsson.

12.4.4 Examensarbeten på LHS: Språk och språkutveckling III

- Eriksson, Liza:* Pauser och rättningar i skrivprocessen – en undersökning av elevers loggade texter. Handledare: Lars Melin.
- Fernström, Martin:* d e dax! :-, en studie kring ungas språkbruk i SMS. Handledare: Lars Melin.
- Widebäck, Irene:* Den perfekta skrivprocessen! – ett experiment med hjälp av ScriptLog. Handledare: Lars Melin.

Avdelningen för nederländska

13 Avdelningens organisation

Nederländska avdelningen blev från år 2002 på egen begäran en del av Institutionen för nordiska språk. (Rektors beslut den 2 januari 2002.)

Avdelningen har egen budget och egna informations- och kontaktadresser (brevhuvud, e-post, webbplats, kurskoder m.m.). Docenten i nederländska representerar sedan början av år 2003 ämnet nederländska i styrelsen för Institutionen för nordiska språk.

13.1 Avdelningens personal

Kursföreståndare:	Gatzen, Fred, Drs
Forskarhandledare:	Wikén Bonde, Ingrid, docent i nederländska
Universitetslektor:	Wikén Bonde, Ingrid, doc. (deltid 50 %)
Gästlärare:	Gatzen, Fred, drs. (deltid 50 %)
Doktorand:	Johansson, Annika, FM (deltid 90 %)
Timlärare:	Bohlin, Boerje, FM Bolin, Peter, FK Erika van Vulpen, konsthistoriker
Tekn./adm. personal:	Appelgren, Maria (25 % av tjänst)

13.2 Permanenta arbetsgrupper

Docent Ingrid Wikén Bonde ingår i institutionens handledarkollegium.

14 Måldokument 2002–2005

För avdelningen gäller samma måldokument som utarbetats för Institutionen för nordiska språk. Det följande ska ses som en kommentar till måldokumentet som talar om vilka förutsättningar som gäller för ämnet nederländska.

14.1 Grundutbildningen

14.1.1 Studenter

Även för nederländska avdelningen gäller att studenterna utgör en mer heterogen grupp nu än för tio till femton år sedan. Vi försöker därför att bli alltmer pedagogiska.

Det kan vara svårt att kombinera kravet på att fungera som ett slags bildningsförbund med kravet på undervisning på vetenskaplig grund. Många studerar nederländska för att ”lära sig prata” eller för ”läsa lite trevlig litteratur”. Krav på analys, språklig eller litterär, är en del av kursdeltagarna mindre intresserad av. Av 18 studerande på grundkurs i Nederländska höstterminen 2003, som hade svarat på avdelningens enkät om syftet med deras studier, kryssade 16 kursdeltagare för att de studerade ”i privat syfte”, 6 att studierna utgjorde ett ”delmoment i deras studier” och 1 att studierna bedrevs ”i yrkessammanhang”. Några fyllde alltså i två rutor, men intrycket kvarstår: De flesta studerar nederländska övervägande av privata skäl. Studierna fungerar som en fritidssysselsättning för dem och därför prioriteras arbetet med studierna i nederländska bort när andra krav dyker upp i livet (studier i andra ämnen, stress på arbetet, familjeproblem, m.m.).

Detta är också skälet till att det är svårt att rekrytera ledamöter till *ämnesrådet* bland de studerande. Inte heller *studentföreningen* Låglandslust lyckas samla särskilt många deltagare på sina arrangemang. Studenterna har helt enkelt för mycket annat att göra.

Vi måste därför se till att undervisningen är så effektiv som möjligt. Avdelningen har därför under årens lopp lagt ned förhållandevis mycket omsorg på att utarbeta utvärderingsformer som ska ge signaler om hur undervisningen upplevs. Utvärderingar under tidigare år visade till exempel att momentet konversation var mycket uppskattat bland många och att man ville ha mera tillfälle att träna muntlig färdighet. Därför utarbetade gästläraren under höstterminen 2003 ett nytt sätt att aktivera nybörjarna i samband med uttalsträningen i Lärostudion. Den nya utvärderingen visade att metoden uppskattades, men samtidigt kom det nya, spridda krav på mera grammatikinslag. Det gäller att hitta en medelväg som passar de flesta utan att ge avkall på kvalitén.

De ovan skisserade förhållandena har inte ändrats under 2004.

14.1.2 Kurser

Förutom de fasta och obligatoriska kurser som ges på de olika kursnivåerna i ämnet nederländska har det under vårterminen 2004 givits en kurs i frisiska samt under höstterminen en kurs i afrikaans. Lärare på kursen i frisiska har varit Boerje Bohlin, på afrikaans Ingrid Wikén Bonde.

Avdelningen har i samarbete med TÖI givit en kurs i översättning nederländska-svenska (Boerje Bohlin, Ingrid Wikén Bonde), svenska-nederländska (Fred Gatzen, Ingrid Wikén Bonde), seminarier i kontrastiv textanalys (Ingrid Wikén Bonde) samt seminarier i översättningsteori (Ingrid Wikén Bonde). Kurserna ingår i översättarutbildning i nederländska, 40 poäng.

14.2 Anställda

14.2.1 Fortbildning

Nederländska avdelningens lärare kommer liksom tidigare att delta i de kollokvier som vart tredje år organiseras av *Internationale Vereniging voor Neerlandistiek* (IVN, Internationella föreningen för nederlandistik) samt i de möten som arrangeras vartannat år av den skandinaviska gruppen inom IVN. Under senare tid har *Nederlandse Taalunie* (NTU, Nederländska språkunionen) övertagit ansvaret för den skandinaviska gruppens möten och den nya benämningen på gruppen är ”plattform”. Nästa möte inom den skandinaviska gruppen äger rum den 27 och 28 augusti 2005.

14.2.2 Pedagogisk utveckling

Någon ytterligare pedagogisk utveckling än den som gavs 2003 har inte företagits under 2004.

14.2.3 Forskning

Forskning har bedrivits av doktoranden Annika Johansson, som gör en semantisk jämförelse mellan *komma* och *komen*, samt av Ingrid Wikén Bonde, som har undersökt den nederländska litterära femtalistgenerationens reception inom det svenska litterära fältet.

14.3 Den tredje uppgiften och profilering

Nederländska avdelningen vid Stockholms universitet fungerar delvis som informationscentral för allmänhet och institutioner när det gäller att få information om kulturella förhållanden i Nederländerna och Belgien. Det kan t.ex. gälla information om kurser och vetenskaplig litteratur inom ett visst område, lektörläsningar åt bokförlag, snabböversättningar av intervjuer m.m. åt TV:s nyhetsredaktioner samt frågor om språket. Under 2004 har avdelningen engagerats av belgiska ambassaden för att förebereda ett semi-

narium om flamländsk litteratur den 3 maj 2005. Seminariet är en hyllning till den svenska prinsessan Astrid som blev en älskad drottning i Belgien för 70 år sedan.

14.4 Forskarutbildningen

14.4.1 Rekrytering

För forskarutbildning i nederländska finns det i hela riket en enda doktorandtjänst. Denna finns i Stockholm och kommer att lysas ut vårterminen 2005. Intresse för tjänsten har visats på flera håll, bl.a. hos gäststudenter från Flandern. Information om tjänsten kommer att spridas i Belgien, Nederländerna, Danmark och Norge. Dessutom kommer den att utlysas på sedvanligt sätt på Universitetets hemsida.

14.4.2 Antagning

För att bli antagen som doktorand i nederländska krävs magisterexamen med nederländska som huvudämne eller motsvarande. Det innebär att 100 poäng av de 160 skall läsas inom ämnet nederländska.

14.4.3 Kursdelen

Forskarutbildningen består för närvarande av en kursdel om 60 poäng och en avhandlingsdel om 100 poäng. Avdelningen kommer inför den nya forskarutbildningsperioden att föreslå att sänka kursdelen till 40 poäng så att avhandlingsarbetet får mer tid. Att antagningskravet ligger så högt som på 100 poäng gör detta desto mera motiverat.

Kurserna ska läsas in dels på nederländska avdelningen, dels i form av fakultetskurser eller kurser på andra institutioner.

14.4.4Handledning

Den nuvarande doktoranden har fått en bihandledare.

1.5 Undervisning och utbildning

1.5.1 Grundutbildning

1.5.1.1 Efterfrågan och kursutbud

För att få håp-ekvationen att gå ihop antar nederländska avdelningen alla som söker till utbildningen. Varje termin görs en betydande antagning av personer som inte sökt före det föreskrivna datumet.

En del av studenterna är inte beredda att satsa erforderlig tid på sina studier i nederländska. Arbete och studier inom andra ämnen går före. Detta gör att lärarna har att göra med många "undantag": De studerande hinner inte gå på undervisning och vill få uppgifter hemskickade eller mejlade till sig. Hemuppgifter som enligt kursuppläggningsplanen skall gås igenom på lektionerna förvandlas till uppgifter som skall rättas av läraren utanför lektionstid och sedan skickas till den studerande. Studievägledningen blir omfattande. Eftersom många studerande inte alltid är beredda att köpa kurslitteraturen får avdelningen ägna tid åt utlåning och inkrävande av böcker. Extra skrivningstillfällen på lärarens fritid förekommer regelbundet eftersom det finns studerande som inte kan skriva vid de skrivningstillfällen som anordnas av institutionen.

Många studenter är emellertid synnerligen motiverade och duktiga. Andra har praktiska förkunskaper. Situationen leder till att betygslistorna uppvisar förhållandevis många VG och U.

1.5.1.2 Budget, uppdrag och prestationer

Fakultetens anslag till grundutbildningen i ämnet nederländska för 2004 uppgick till 1 040 000 kronor.

Avdelningen har mottagit bokgåvor, gästföreläsarbidrag och resebidrag från Nederländska Språkunionen. Vidare har bokgåvor inlutit från andra offentliga institutioner och organisationer i Nederländerna och Belgien.

Prestationskravet för nederländska är 25 håp. Avdelningen presterade 19,1 håp 2004. Förklaringen till underskottet ligger till stor del i det som meddelats i avsnittet ovan. Antalet håp varierar från år till år. Avdelningen har vissa år varit uppe i mer än 25 håp. År 2002 hade avdelningen presterat 18,49 håp, 2003 20,96 håp.

Översikt över kursutbudet med uppgift om antal registrerade studenter och uppnådda håp under 2004.

Kurs	Studerande	Håp
– Läsfärdighetskurs i Nederländska, 5 p	52	1,25
– Språkfärdighetskurs i Nederländska, 5 p	16	0,25
– Gk i Nederländska, 20 p hel- och delfart	124	11,45

Kurs	Studera	Höp
– Fk i Nederländska, 20 p hel- och delfart	34	4,8
– Pk i Nederländska, 20 p hel- och delfart	5	0,15
– Kandidatkurs	2	0,125
– Magisterkurs	2	0,125
Delkurser som lästs som fristående kurser:		
– Kurs i frisiska	4	0,5
– Kurs i Afrikaans	6	0,125

15.2 Forskarutbildning

Nederländska avdelningen deltar i seminarieverksamheten vid Institutionen. Fakultetens anslag till forskarutbildning i ämnet nederländska var:

1. Studiestöd för doktoranden 252 000 kronor. Eftersom den nuvarande doktorandens tjänst har gått ut kommer de nya medlen att kunna användas till en ny doktorand från mitten av 2005.
2. 58 374 kronor för handledning, lokaler och övriga kostnader.

Överskottet år 2004 var 12 320 kronor.

Handledare vid forskarutbildning i nederländska är docent Ingrid Wikén Bonde.

15.3 Internationellt lärar- och studentutbyte

Nederländska avdelningen har utbytesavtal med Nijmegen, Bryssel och Amsterdam (VU). Avdelningen tar också emot studenter som ingår i nordiska språks utbytesavtal med Gent och Groningen.

15.3.1 Studenter som läst i Stockholm

Under 2004 läste 1 student från Nederländerna och 2 studenter från Belgien på nederländska avdelningen. Dessa var inskrivna vid Institutionen för nordiska språk och tog 5 poäng vardera på fortsättningskursen i nederländsk litteratur. En av dem tog även 5 poäng i Afrikaans.

15.3.2 Studenter som rest ut från Stockholm

Ingen student har rest ut från Stockholm under 2004.

15.3.3 Lärarutbyte

Stockholm har i maj 2004 gästats av Gijsbert Rutten, lärare från Nijmegen.

16 Utvecklingsarbete

16.1 Pedagogiskt utvecklingsarbete och kompetenshöjande åtgärder

16.1.1 Kurser

Inga.

16.1.2 Personliga insatser

Under höstterminen 2004 färdigställde gästläraren ett nytt undervisningsmaterial i ämnet realia.

16.1.3 Administrativt utvecklingsarbete

Kursföreståndaren har deltagit i arbetet med att ta fram en ny typ av kursutvärdering.

17 Forskning

Nederländska avdelningens forskning är inriktad mot receptionsforskning, översättning och kontrastiva studier.

17.1 Projekt finansierade med externa medel

Inga sådana projekt har förekommit.

17.2 Rörlig och särskild resurs

Ingen.

17.3 Annan pågående forskning

Fakulteten anslog 175 608 kronor till lektorns forskning 2004.

Den tid som frigjorts för lektorns forskning har bl.a. ägnats åt inläsning av det teoriområde som doktorandens avhandlingsprojekt rör sig inom samt av textanalys och översättningsteori som krävdes för att undervisa på översättarutbildningen.

Lektors har även undersökt receptionen av den nederländska litterära femtiotalistgenerationens inom det svenska litterära fältet.

17.4 Pågående avhandlingsarbete

Johansson, Annika: En kontrastiv semantisk studie av nederländskans komen respektive svenskans komma.Handledare: Wikén Bonde.

18 Disputationer

Inga.

19 Konferenser, externt riktade seminarier anordnade vid avdelningen

Inga.

20 Seminarier med nederländsk anknytning

Seminarieledare: Ingrid Wikén Bonde och Gijsbert Rutten.

20.1 Vårterminen 2004

25/5 Gijsbert Rutten, Nijmegen, presenterade sitt projekt *Letterkunde en politiek 1650–1750*.

27/5 Gijsbert Rutten höll föredrag om *Floris ende Blanceflour*.

20.2 Höstterminen 2004

Ingenting under hösten.

21 Externa kontakter och samarbeten

21.1 Anordnade konferenser

Inga.

21.2 Föreläsningar utanför institutionen

Inga.

21.3 Deltagande i konferenser, symposier och seminarier utanför institutionen.

Nederlandse literatuur in het buitenland. Vormen van methodologisch onderzoek naar de receptie van literatuur uit het Nederlandse taalgebied. Rijksuniversiteit Groningen, 29–30 oktober 2004. Föredrag: Ingrid Wikén Bonde. Van het ene polysysteem naar het andere: de receptie van de Vijftigers in het Zweedse literaire veld.

22 Förtroendeuppdrag

22.1 Uppdrag inom Stockholm universitet

Wikén Bonde, Ingrid:

- Suppleant i Lärostudions rådgivande nämnd.

22.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd

Wikén Bonde, Ingrid:

- Sakkunnig åt Norges forskningsråd vid tillsättning av doktorandtjänst i nederländska inom ramen för ett forskningsprojekt om renässansen, oktober 2004.

22.3 Ledamot i samfund

Wikén Bonde, Ingrid:

- Ledamot av Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, Leiden.

23 Enstaka uppdrag

23.1 Lektor/fackgranskare

Wikén Bonde, Ingrid:

- Lektörsutlåtanden åt olika bokförlag.

23.2 Övriga uppdrag utanför den egna institutionen

Wikén Bonde, Ingrid:

- Kontaktperson vid Högskoleverkets utvärdering av utbildningen i nederländska vid Stockholms universitet. Utarbetade självvärderingen som låg till grund för bedömarens utvärdering.

24 Publikationer

24.1 Vetenskapliga publikationer

24.1.1 Monografier, artiklar och recensioner

Wikén Bonde, Ingrid. Die Übersetzung der Werke Sigmund Freuds ins Schwedische. I: *Übersetzung – Translation – Traduction Neuere Forschungsfragen in der Diskussion Festschrift für Werner Koller Herausgegeben von Jörn Albrecht, Heidrun Gerzymisch-Arbogast und Dorothee Rothfuss-Bastian Tübingen.* Gunther Narr Verlag 2004. S. 233–252.

24.2 Forskningsinformation

24.2.1 Populärvetenskapliga publikationer

Inga.

24.2.2 Andra smärre bidrag; offentliga föreläsningar och medverkan i radio/TV

Inga.

25 Avhandlingar, uppsatser och examensarbeten

25.1 D-uppsatser

Inga.

Postadress:
Stockholms universitet
106 91 STOCKHOLM

Besöksadress:
Universitetsv. 10 D
Frescati

Telefon: 08-16 20 00

Fax: 08-15 85 33

E-post: nordiska@nordiska.su.se
nederlandska@nederlandska.su.se

www.nordiska.su.se

www.nederlandska.su.se